

ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

ปริญญานิพนธ์
ของ
พีระศักดิ์ จันทร์สำราญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
เมษายน 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์)
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์วีระพล อารวรรณ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 12 เดือน เมษายน พ.ศ 2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะได้รับความอนุเคราะห์สนับสนุนแก้ไข พร้อมทั้งได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลวย ธีระเผ่าพงษ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถามคือ ดร.ทวิช บุญธิรัศมี อาจารย์ปรีชา ชมภูนุช อาจารย์อำนาจ รื่นพล อาจารย์สมเดช รัชประมุข อาจารย์วิระพล อารวรรณ และขอขอบคุณผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ทั้ง 7 จังหวัดในเขตการศึกษา 6 ที่อนุเคราะห์ในการส่งและการเก็บแบบสอบถามในการวิจัย และขอขอบพระคุณอาจารย์วิระพล อารวรรณ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ พร้อมคณาจารย์ทุกท่านที่ร่วมเป็นกรรมการสอบเค้าโครงฯ ตลอดจนคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สถาบันราชภัฏพระนคร เพื่อนนิสิต ปริญญาโทภาคพิเศษ รุ่น 2 ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจจนปริญญานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จลุล่วงตามจุดหมายทุกประการ และสุดท้ายขอขอบพระคุณครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ที่ตอบแบบสอบถาม เรื่องนี้ด้วยความเต็มใจและรวดเร็ว ผู้วิจัยขอจดจำพระคุณของท่านไว้ตลอดไป

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา บุรพจารย์และผู้มีพระคุณ

พีระศักดิ์ จันทร์สำราญ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
อาชีพอิสระและความต้องการพัฒนา.....	9
คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ.....	14
ความเชื่อมั่นในตนเอง.....	17
การมองโลกในแง่ดี.....	19
การเป็นผู้นำ.....	21
ความคิดสร้างสรรค์.....	23
ความรู้รอบตัว.....	25
มีมนุษยสัมพันธ์.....	26
ความยืดหยุ่นในการทำงาน.....	28
การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น.....	29
ความมุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จ.....	29
หวังผลกำไร.....	35
มีความมานะอดทน.....	39
มองการณ์ไกล.....	39

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	63
กลุ่มตัวอย่าง.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
อภิปรายผล.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจ	
แบบสอบถาม.....	82
ภาคผนวก ข แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	96

บทที่

หน้า

ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	101
----------------------------	-----

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัดและโรงเรียน.....	42
2	แสดงสถานภาพของครูช่างอุตสาหกรรมผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
3	แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม รวม 12 ด้าน.....	50
4	แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง.....	51
5	แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านการมองโลกในแง่ดี.....	52
6	แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านการเป็นผู้นำ.....	53
7	แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์.....	54
8	แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านความรู้ความสามารถรอบตัว.....	55
9	แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์.....	56
10	แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านการยืดหยุ่นในการทำงาน.....	57
11	แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านการยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่น.....	58
12	แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านมุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จ.....	59
13	แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านหวังผลกำไร.....	60

14	แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านความมานะอดทน.....	61
15	แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านมองการณ์ไกล.....	62

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงตัวแปรที่ศึกษา.....	6
---	-------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พื้นที่เขตการศึกษา 6 ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี ชัยนาท อุทัยธานี สิงห์บุรี อ่างทอง ในช่วงที่ผ่านมา มีการขยายตัวทางธุรกิจ อุตสาหกรรม เนื่องจากอยู่ในเขตพื้นที่ส่งเสริมอุตสาหกรรม เขต 2 ซึ่งกรมโรงงาน อุตสาหกรรมรายงานในเอกสารสรุปแผนการลงทุนในเขตอุตสาหกรรมที่ 2 (2538 : 10 - 15) ว่ามีการขยายตัวทางอุตสาหกรรมมากขึ้น เช่น นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน นิคม อุตสาหกรรมบ้านหว้า นิคมอุตสาหกรรมไฮเทค นิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร เป็นต้น นิคมอุตสาหกรรมเหล่านี้จะประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มากมาย จึงส่ง ผลให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อมตามมาด้วย อุตสาหกรรม ขนาดย่อมจึงเป็นแหล่งสร้างงานจำนวนมากโดยใช้แรงงานที่มีความรู้ การลงทุนและ เทคโนโลยีไม่สูงนักจึงเหมาะสำหรับผู้มีทุนน้อย และในปี 2540 เป็นต้นไป ประเทศไทย ได้รับผลจากภาวะเศรษฐกิจถดถอย บริษัทเล็กจ้างงานลูกจ้างเป็นจำนวนมาก และผู้ที่จบ การศึกษาใหม่จึงมีโอกาสดำเนินเข้าสู่ตลาดแรงงานที่จ้างงานน้อย แรงงานเหล่านี้จึงจำเป็นต้องประกอบกิจการส่วนตัวในการดำเนินชีวิต ซึ่งได้สอดคล้องกับการฝึกให้นักเรียนได้ เรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ

การจัดการศึกษาในปัจจุบันตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาด้านอาชีพ เป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีการให้นักเรียนสำรวจ ความถนัดความสนใจของตนเอง และสำรวจข้อมูลต่าง ๆ เพื่อตัดสินใจในการเลือกอาชีพ สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลายมีการเตรียมความรู้และทักษะเพื่อการประกอบอาชีพ และ เตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนี้วิชาการงาน และอาชีพเป็นวิชาที่เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน เพราะสอนให้นักเรียนเกิดความคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และจัดการเป็น การจัดการเป็นมีความสำคัญต่อระบบธุรกิจและ อุตสาหกรรม เนื่องจากการสอนในอดีตมุ่งให้เด็กนักเรียนไปเป็นลูกจ้าง จึงนับได้ว่า

คือปัญหาให้นักเรียนที่จบการศึกษาไม่คิดที่จะประกอบอาชีพส่วนตัว หวังแต่จะเป็นข้าราชการ ลูกจ้างบริษัทหรือถ้าเลือกประกอบอาชีพส่วนตัวก็ประสบความสำเร็จน้อยมาก ดังที่ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 (2532 : 94 - 100) วิจัยเรื่องความต้องการของการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่า ควรพัฒนาแนวทางการประกอบอาชีพอิสระ โดยส่งเสริมให้นักเรียนรู้และร่วมฝึกปฏิบัติการอบรมแผนการเชิงธุรกิจ เช่น การตลาด การผลิต พูนหมุนเวียน และการส่งเสริมการขายของนักเรียน เป็นต้น ดังนั้นจึงมีการบรรจุวิชาการประกอบอาชีพอิสระ และวิชาการประกอบการลงในหลักสูตรมัธยมศึกษาด้วย

ผู้วิจัยได้เคยสัมภาษณ์ครูช่างอุตสาหกรรม และจากการศึกษาผลการวิจัยเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาของการมัธยมศึกษา การส่งเสริมอาชีพอิสระส่วนตัว และการเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการขนาดเล็ก ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2533 : 5 - 7) สรุปผลว่า ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ที่ทำการสอนช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมให้ประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัศึกษานั้น มีที่ประสบความสำเร็จน้อยสาเหตุนี้มาจากหลายปัญหา เช่น ครูช่างอุตสาหกรรมยังขาดคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ เน้นสอนแต่เฉพาะความรู้ ทักษะ และผลผลิตเด็กจึงไม่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ (นงราม เศรษฐพานิช. 2536 : 75 - 76) อนึ่ง ยังมีประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของครู จากรายงานของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2538 : 12 - 13) ว่า การที่ครูได้ถูกกำหนดโดยการให้มีคุณสมบัติเป็นข้าราชการมาตั้งแต่รับบรรจุเข้ารับตำแหน่งครูส่วนมากยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอนยังคงเน้นเนื้อหาวิชาแบบเดิมและครุมีได้ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างปลูกฝังนิสัยการทำงาน การเป็นผู้นำ และความสามารถวางแผนงานให้เกิดในตัวนักเรียน ซึ่งครูช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียนมัศึกษาก็ออยู่ในข่ายนี้ด้วยคือมีความเป็นราชการมากยังด้อยในคุณลักษณะผู้ประกอบอาชีพอิสระดัง นงราม เศรษฐพานิช กล่าวไว้ข้างต้น แต่จากการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของ นพคุณ ชูทัน (2536 : 154) เสนอแนะว่า ครูสอนอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระควรต้องมีคุณลักษณะที่เป็นแบบอย่างกับนักเรียนด้วย สอดคล้องกับศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา 5 (2532 : 94 - 100) กล่าวว่า ครูนั้นนับว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการให้การศึกษาอย่างหนึ่ง เพราะการสอนของครูมีอิทธิพลต่อนักเรียน ซึ่ง

คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ผู้วิจัยได้ประมวลจากการประชุมของนักวิชาการ ที่ศูนย์ประชุมอิส - เวสต์เซนเตอร์ มลรัฐฮาวาย ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้บันทึกไว้ใน เอกสารมาตรฐานผู้ประกอบการ : ดัชนีการพัฒนาสินค้าไทยของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2537 : 34) ได้กำหนดคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระไว้ จำนวน 18 คุณลักษณะ แต่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประมวลสรุปได้ดังนี้

1. ความเชื่อมั่นในตนเอง
2. การมองโลกในแง่ดี
3. การเป็นผู้นำ
4. ความคิดสร้างสรรค์
5. ความรู้ความสามารถรอบตัว
6. มีมนุษยสัมพันธ์
7. มีความยืดหยุ่นในการทำงาน
8. ยอมรับในข้อเสนอนะ
9. มุ่งมั่นในงานตนสำเร็จ
10. หวังผลกำไร
11. มีความมานะอดทน
12. มองการณ์ไกล

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการการพัฒนาคุณลักษณะของครู ช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขต การศึกษา 6 ประกอบด้วย 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี ชัยนาท อุทัยธานี สิงห์บุรี อ่างทอง เพื่อนำไปพัฒนาคุณลักษณะของครูในการ เป็นแบบอย่างกับนักเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้เพื่อ

ศึกษาความต้องการการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในหมวดอุตสาหกรรมศิลป์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 12 ด้านคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การเป็นผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้รอบตัว มีมนุษยสัมพันธ์ มีความยืดหยุ่นในการทำงาน ยอมรับในข้อเสนอแนะ มุ่งมั่นในงานจนสำเร็จ หวังผลกำไร มีความมานะอดทน และมองการณ์ไกล

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อนำผลการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาคุณลักษณะไปเป็นข้อมูลเพื่อสร้างรูปแบบในการฝึกอบรม พัฒนาครูช่างอุตสาหกรรมในด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความต้องการการพัฒนาคุณลักษณะของครูอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 12 ด้าน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ประกอบด้วย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ ของเขตการศึกษา 6 จำนวน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี ชัยนาท อุทัยธานี สิงห์บุรี อ่างทอง

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 120 คน โดยได้มาจากประชากรด้วยวิธีการสุ่มเอาเฉพาะโรงเรียนขนาดใหญ่

3. ตัวแปรที่ศึกษา

- 3.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง
- 3.2 การมองโลกในแง่ดี
- 3.3 การเป็นผู้นำ
- 3.4 ความคิดสร้างสรรค์
- 3.5 ความรู้ความสามารถรอบตัว
- 3.6 มีมนุษยสัมพันธ์
- 3.7 มีความยืดหยุ่นในการทำงาน
- 3.8 ยอมรับในข้อเสนอแนะ
- 3.9 มุ่งมั่นในงานจนสำเร็จ
- 3.10. หวังผลกำไร
- 3.11 มีความมานะอดทน
- 3.12 มองการณ์ไกล

ซึ่งสามารถสรุปเป็นกรอบความคิด (conceptual frame work) ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรตาม

คุณลักษณะที่ต้องการการพัฒนา
1. ความเชื่อมั่นในตนเอง
2. การมองโลกในแง่ดี
3. การเป็นผู้นำ
4. ความคิดสร้างสรรค์
5. ความรู้ความสามารถรอบตัว
6. มีมนุษยสัมพันธ์
7. มีความยืดหยุ่นในการทำงาน
8. ยอมรับในข้อเสนอนั้น
9. มุ่งมั่นในงานจนจนสำเร็จ
10. หวังผลกำไร
11. มีความมานะอดทน
12. มองการณ์ไกล

ภาพประกอบ 1 แสดงตัวแปรที่ศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการการพัฒนา หมายถึง การเพิ่มความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านพฤติกรรมขั้นพื้นฐานที่จะทำให้ครูช่างอุตสาหกรรม เพื่อการประกอบอาชีพอิสระด้านอุตสาหกรรมทำการสอนนักเรียนมัธยมศึกษาได้ตามจุดมุ่งหมาย
2. วิชาการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง เนื้อหาในการเรียนที่เกี่ยวข้องกับความรู้และทักษะในวิชาช่างอุตสาหกรรมทั้งด้านการผลิตและการบริการแล้วนำไปดำเนินธุรกิจส่วนตัว
3. ครูช่างอุตสาหกรรม หมายถึง ผู้สอนวิชาอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานอุตสาหกรรม เช่น ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ช่างยนต์ ช่างโลหะ ช่างปั้น เป็นต้น ในโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

4. คุณลักษณะของครูผู้สอนช่วงอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง สิ่งที่ควรพึงมีในด้านลักษณะหรือพฤติกรรมที่มีความสำคัญเป็นประโยชน์และจำเป็นในการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ได้แก่

4.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของครูผู้สอนช่วงอุตสาหกรรมเพื่อการประกอบอาชีพอิสระในลักษณะการตัดสินใจในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าถูกกล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ มีเหตุผลและไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี ทำงานด้วยความมั่นใจ ไม่ลังเล

4.2 การมองโลกในแง่ดี หมายถึง การเชื่อมั่นในสิ่งที่เกิดขึ้นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและดี ไม่อิจฉา ไม่ขี้อิจฉา ขี้ริ้นหา อาฆาต อารมณ์เสียเสมอ ขยายอุปสรรคเกินจริง

4.3 การเป็นผู้นำ หมายถึง เป็นผู้ที่สามารถนำความรู้และสติปัญญาไปใช้กับงาน มีวุฒิภาวะที่ดี ตลอดจนมีอุดมการณ์เกี่ยวกับองค์การและงานที่เป็นที่ศรัทธากับผู้อื่น

4.4 ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การมีทักษะในการใช้ความคิดจากการสังเกตแล้วรวบรวมข้อมูลนำมาสรุปเป็นข้อเท็จจริง และสามารถนำข้อสรุปนั้นไปใช้เป็นประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

4.5 ความรู้ความสามารถรอบตัว หมายถึง การมีความเข้าใจแจ่มแจ้งเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในงานโดยตรงหรือในงานที่เกี่ยวข้องกับงานตรง

4.6 มีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะเข้ากลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ในหมู่เพื่อน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับฟังผู้อื่นด้วยความสนใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส รักเพื่อนภายในกลุ่ม ใช้คำพูดสุภาพเรียบร้อย

4.7 การยืดหยุ่นในการทำงาน หมายถึง การโอนอ่อนผ่อนตามต่อปัจจัยภายนอกอันมีผลในทางลบต่อกิจการงานที่กำลังดำเนินไปตามแผนการที่วางไว้ การประสานประโยชน์ยอมลดละในบางประการเสมือนถ้อยทีถ้อยอาศัยกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน

4.8 การยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่น หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นและโต้แย้ง ยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์

4.9 มุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จ หมายถึง การทำงานด้วยความตั้งใจ มุ่งมั่นมุ่งมั่นเกี่ยวกับงานด้วยใจแน่วแน่มั่นคง จนงานบรรลุตามเป้าหมาย

4.10 หวังผลกำไร หมายถึง การเข้าใจในหลักการของการดำเนินงาน ด้านธุรกิจซึ่งต้องมีกำไร ตลอดจนรู้วิธีการคิดต้นทุน ราคาขาย และการคิดกำไร

4.11 มีความมานะอดทน หมายถึง สภาวะจิตใจของมนุษย์ที่คิดต้องการ จะต่อสู้กับอุปสรรค สามารถควบคุมอารมณ์ในการทำงาน ไม่หึงหวงกลางคัน แม้จะมี สิ่งกระตุ้นจากภายนอกให้ละทิ้งหน้าที่ของตนเอง

4.12 มองการณ์ไกล หมายถึง การเป็นผู้ที่เข้าใจในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ นำมาริเริ่มโครงการใหม่ ๆ และวางแผน ปรับแผนได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาเรียบเรียงตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. อาชีพอิสระและความต้องการพัฒนา
2. คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ
 - 2.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 2.2 การมองโลกในแง่ดี
 - 2.3 การเป็นผู้นำ
 - 2.4 ความคิดสร้างสรรค์
 - 2.5 ความรู้ความสามารถรอบตัว
 - 2.6 มีมนุษยสัมพันธ์
 - 2.7 มีความยืดหยุ่นในการทำงาน
 - 2.8 ยอมรับในข้อเสนอนะ
 - 2.9 มุ่งมั่นในงานตนสำเร็จ
 - 2.10 หวังผลกำไร
 - 2.11 มีความมานะอดทน
 - 2.12 มองการณ์ไกล

1. อาชีพอิสระและความต้องการพัฒนา

ความหมายของอาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพผู้ประกอบการเป็นเจ้าของกิจการเป็นอาชีพส่วนตัวที่ไม่ต้องรับจ้างผู้อื่น (กรมสามัญศึกษา. 2533 : 10)

องค์การแรงงานระหว่างประเทศได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นอาชีพที่มีรูปธรรมไม่แน่นอนหรือเป็นรูปธรรมตามแบบอธยาศัยของผู้ประกอบอาชีพ ประยูร ศรีประสาธน์. (2532 : 621)

นพคุณ ชูทัน (2536 : 13) ได้ให้ความหมายว่า อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพใด ๆ ที่สุจริต โดยเป็นกิจการเล็กที่มีผู้ประกอบการเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งอาจเกิดจากการลงทุนเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเล็ก ๆ มีผลตอบแทนในรูปของกำไร และมีความหมายเช่นเดียวกับการประกอบอาชีพส่วนตัว การประกอบธุรกิจขนาดย่อม อุตสาหกรรมในครัวเรือน และการจ้างงานตนเอง

ประเภทของอาชีพอิสระ กรมสามัญศึกษา (2533 : 10) แบ่งอาชีพอิสระเป็น 2 ประเภท ได้แก่ อาชีพผู้ผลิต และอาชีพบริการ โดยให้รายละเอียดดังนี้

1. อาชีพผู้ผลิต ได้แก่ ผู้ดำเนินการให้ได้มาโดยนำวัตถุดิบ ผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ หรือชิ้นงานเพื่อจำหน่าย

2. อาชีพบริการ ได้แก่ ผู้ดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง และอำนวยความสะดวกให้กับผู้รับบริการ หรือผู้บริโภค

สุปราณี หนองพล (2533 : 13) ได้สรุปว่า อาชีพอิสระเป็นธุรกิจขนาดย่อม แบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. ธุรกิจผลิต เป็นการแปรรูปวัตถุดิบไปเป็นผลผลิตในรูปของผลิตภัณฑ์ หรือส่งต่อไปเป็นวัตถุดิบของผลิตภัณฑ์ขนาดใหญ่ ซึ่งใช้กรรมวิธีที่ไม่ซับซ้อน

2. ธุรกิจจำหน่าย โดยการทำหน้าที่เป็นคนกลาง อาจเป็นพ่อค้าส่งหรือพ่อค้าปลีก จำหน่ายสินค้าให้กับผู้บริโภคโดยตรง

3. ธุรกิจให้บริการ เป็นธุรกิจทั่ว ๆ ไปในชุมชน

ส่วนอาชีพอิสระที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมขนาดย่อมจัดเป็นอาชีพอิสระ วิชัย โสสุวรรณจินดา (2534 : 48) ได้แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรมโรงงาน (manufacturing) อุตสาหกรรมบริภัณฑ์ (servicing) อุตสาหกรรมหัตถกรรม (handicraft) อุตสาหกรรมครัวเรือน (home or cottage industry)

เจริญผล สุวรรณโชติ (2532 : 2) ได้สรุปแบ่งอาชีพอิสระเป็นสามอาชีพ มีความเห็นสอดคล้องเช่นเดียวกับกรมสามัญศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทเช่นกัน ได้แก่

1. อาชีพผู้ผลิต ได้แก่ การดำเนินการได้ผลิตชิ้นงานออกมาเพื่อจำหน่ายให้กับผู้บริโภค

2. อาชีพบริการ ได้แก่ การดำเนินการอำนวยความสะดวกให้กับผู้บริโภค
สัญญา จัดตานนท์ (2528 : 72) ได้แบ่งกลุ่มอาชีพอิสระโดยใช้พื้นฐานด้าน
ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่

1. กลุ่มอาชีพอิสระที่ใช้พื้นฐานทักษะระดับสูง ซึ่งจำเป็นต้องใช้ความรู้ระดับ
ปริญญา เช่น แพทย์ วิศวกร ทนายความ ครู เป็นต้น
2. กลุ่มอาชีพอิสระพื้นฐานทักษะระดับต่ำ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ความรู้ระดับต่ำกว่า
ปริญญา เช่น ช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า เป็นต้น
3. กลุ่มอาชีพอิสระไม่ต้องใช้พื้นฐานทางทักษะ เช่น ขับรถรับจ้าง ตัดผม
เสริมสวย

หลักการจัดการในการประกอบอาชีพอิสระ

ทิตยา สุวรรณะชญ (2536 : 14 - 15) ได้ให้แนวคิดว่าการประกอบอาชีพ
อิสระเป็นงานที่ต้องอาศัยหลักการในการจัดการที่ดีมาดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุผลที่ดีที่สุด
ดังนี้

1. สำรวจความต้องการของชุมชน
2. สำรวจแนวทางของอาชีพที่จะเป็นไปได้
3. การสำรวจความพร้อมด้านทรัพยากร
4. การสำรวจความพร้อมของครอบครัวผู้ประกอบการ
5. การตัดสินใจว่าจะทำอะไร อย่างไร

นิพนธ์ โห้งาม (2530 : 33) ได้กล่าวถึงหลักการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพสำหรับ
เยาวชนในโรงเรียน ดังนี้

1. ควรให้เด็กรู้เรื่องงานอาชีพตั้งแต่เล็ก และให้ขอบเขตกว้างขวางออกไปเมื่อ
เด็กโตขึ้น
2. ควรให้เด็กได้สัมผัสกับงานอาชีพอย่างแท้จริง
3. ให้เด็กได้ฝึกทักษะที่จำเป็นสำหรับงานอาชีพ
4. ฝึกนิสัยและทัศนคติที่ดีต่อการทำงานให้แก่เด็ก โดยการให้ลงมือทำจริง
5. ควรปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ตรงกับหลักการ
การประกอบอาชีพ
6. สร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับท้องถิ่น

7. ขจัดช่องว่างระหว่างการศึกษาออกโรงเรียนและในโรงเรียนให้หมดไป โดยเน้นการจัดการศึกษาที่พึ่งพากัน

8. ระดมทรัพยากรท้องถิ่นทั้งบุคลากรและวัสดุมาใช้ให้เป็นประโยชน์ และคำนึงถึงความประหยัด

กรมสามัญศึกษา (2535 : 16) ได้กล่าวถึงหลักการที่ใช้ในการประกอบอาชีพอิสระไว้ ดังนี้

1. หลักการจัดการศึกษาเพื่อชีวิต ชุมชน และสังคม
2. หลักการพึ่งตนเองและควมมีอิสระแก่ตนเอง
3. หลักการจัดการ นำความรู้และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
4. หลักการเรียนรู้จากสภาพปัญหา สิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติจริง
5. หลักการตัดสินใจในการเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

ความสนใจ ความถนัดและความสามารถ

การดำเนินงานการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

แนวความคิดการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพอิสระเพื่อหารายได้ของนักเรียน โดยการจัดการส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาสามัญและวิชาชีพ นำความรู้และทักษะที่ได้รับไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งจะจัดทำเป็นโครงการโดยให้มีลักษณะที่สำคัญดังนี้ (กรมสามัญศึกษา, 2535 : 16)

1. การประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นกิจกรรมของนักเรียนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสร้างนิสัย ทักษะคิด รู้จักคิด ทำ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง ตลอดจนเป็นกระบวนการเสริมสร้างค่านิยมในการรู้จักทำงานเพื่อเลี้ยงชีพ ประกอบอาชีพสุจริต โดยเน้นอาชีพอิสระ ให้รู้จักคิดสร้างงานมากกว่าความใฝ่ใจอาชีพรับจ้าง

2. การประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้คุณธรรมด้วยการปฏิบัติจริงจากการทำงานร่วมกันของนักเรียนจนเกิดคุณลักษณะความเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ให้เกิดขึ้นในตนเองมิใช่เกิดจากการพร่ำสอนของบิดามารดาและครูเพียงฝ่ายเดียว

3. การประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน ในโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเสริมหลักสูตรตามแนวทางแก้ปัญหา ด้านเศรษฐกิจและสภาพสังคมปัจจุบัน เป็นวิธีการหนึ่งของการป้องกันและแก้ปัญหา การว่างงาน เป็นกระบวนการฝึกลักษณะนิสัยให้เยาวชน สู้งาน กล้าคิด กล้าตัดสินใจและ กล้าทำอย่างมีข้อมูล มีลำดับขั้นตอนและมีจิตใจที่พร้อมจะเริ่มต้นใหม่ได้อีกหลังจากการ วิเคราะห์ผลได้ ผลเสีย จากประสบการณ์ของตนเอง

4. การพัฒนากิจกรรมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน เป็นการริเริ่มงานจากนโยบายระดับกรมสามัญศึกษา โดยเริ่มจัดเป็นกิจกรรมอิสระตาม ความสนใจให้รักในการเรียนรู้และเห็นประโยชน์จากการทำงาน ในขณะเดียวกันโรงเรียน ก็เร่งพัฒนาบุคลากรให้เข้าใจคุณค่าของกิจกรรม โดยเลือกเนื้อหาและประสบการณ์ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง ดำเนินกิจกรรมหลายรูปแบบ ประยุกต์ เป็นกิจกรรมเสริมในกิจกรรมต่าง ๆ ในหลักสูตร เช่น กิจกรรมสหกรณ์ กิจกรรม ลูกเสือ กิจกรรมเนตรนารี กิจกรรมพิเศษ เป็นต้น

จากหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา ทั้งการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยม ศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง และแนวดำเนินการ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันที่จะให้นักเรียนเมื่อจบการศึกษาแล้วจะต้องเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และจัดการเป็น ซึ่งจำเป็นที่จะต้องใช้กิจกรรมและเครื่องมือในการ ส่งเสริมกิจกรรม จึงควรมีธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้องในเรื่องของอุตสาหกรรมด้วย จึงจะเป็น องค์ประกอบที่จะนำความสำเร็จให้แก่ นักเรียน ผู้ที่จะเข้าสู่การประกอบอาชีพอิสระ โดย เฉพาะองค์ประกอบที่ว่าด้วยประสบการณ์ด้านธุรกิจนี้ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา ของ กรมสามัญศึกษา ยังขาดอยู่มาก จึงนับได้ว่าคือปัญหาให้นักเรียนจบการศึกษา ไม่คิดที่จะประกอบอาชีพส่วนตัว หวังจะเป็นข้าราชการ ลูกจ้างบริษัท หรือถ้าเลือกประกอบ อาชีพส่วนตัวก็ประสบความสำเร็จน้อยมาก ดังที่ ศิษยานิเทศ์ กรมสามัญศึกษา เขต การศึกษา 6 (2532 : 94 - 100) วิจัยเรื่อง ความต้องการทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่า ควรพัฒนาแนวทางการประกอบอาชีพอิสระ โดยส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ และร่วมฝึกปฏิบัติการวางแผนการเชิงธุรกิจ เช่น การตลาด การผลิต พูนหมุนเวียน การส่งเสริมการผลิต การจำหน่ายของนักเรียน เป็นต้น จนเห็นว่าการประกอบอาชีพ อิสระมีความสำคัญ เป็นอาชีพที่ทำหาย ก่อให้เกิดทักษะของการสร้างงานแทนการรอาน

จากภาครัฐบาลหรือเอกชน เป็นความมุ่งหวังใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของกรมสามัญศึกษา โดยเฉพาะครูนับว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการให้การศึกษแก่นักเรียน แล้วควรให้การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระด้วย เพราะการสอนของครูมีอิทธิพลต่อนักเรียน จากการวิจัยของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ (2535 : 63 - 64) พบว่า การมีคุณสมบัติเหมาะสมกับการประกอบอาชีพอิสระ และการมีคุณลักษณะส่วนตัวที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระย่อมส่งผลให้ประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะของครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ซึ่งจะ เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนและเป็นผู้ช่วยสร้างทัศนคติที่ดี มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่นงานให้สำเร็จด้วยความอดทน โดยมองโลกในแง่ดี ประกอบความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนความรู้รอบตัว พร้อมทั้งมีการยืดหยุ่นในการทำงาน จากการรับฟังคำติชมของผู้อื่น แบบผู้มองการณ์ไกล อันจะให้ผลกำไรตอบแทน หลอมรวมกันเป็นทักษะและความตระหนักต่ออาชีพอิสระ สามารถออกไปประกอบอาชีพในตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้วิจัยคาดว่า ผลของการวิจัยครั้งนี้จะสามารถนำไปเป็นข้อมูลเพื่อสร้างรูปแบบการฝึกอบรมพัฒนาครูช่างอุตสาหกรรมในด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ต่อไป

2. คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ความหมายของคุณลักษณะ

นงราม เสนาะล้ำ (2539 : 47 - 48) ได้รวบรวมสรุปความหมายของคุณลักษณะไว้หลายความหมาย

ความหมายที่ 1 ความรู้ความสามารถ ความชำนาญหรือคุณสมบัติประจำตัวของบุคคลในการปฏิบัติงาน

ความหมายที่ 2 สิ่งที่เป็นคุณลักษณะประจำ เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความดีในสันดาน

ความหมายที่ 3 เครื่องหมายแห่งความดี สิ่งที่เป็นลักษณะประจำ ลักษณะที่ดีให้คุณ

ความหมายที่ 4 คุณภาพ ลักษณะ คุณค่า คุณสมบัติ สภาพ ซึ่งจะสอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2531 : 111) ได้แสดงให้เห็นไว้ว่า เป็นบุคคลที่เก่งและดี เป็นผู้มีอาชีพเชื่อตรงซื่อสัตย์ ซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้ นงราม เสนาะล้ำ (2539 : 49) ยังได้ให้ข้อสรุปของคุณลักษณะด้านความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพหรืองานที่จะทำ ซึ่งตรงกับความต้องการของคุณลักษณะงานในตำแหน่งนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ด้านวิชาการหรือความสามารถทางด้านปฏิบัติ สำหรับคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระนั้น ประเทศไทยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมของสถานประกอบการทั้งกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข โดยเฉพาะกระทรวงอุตสาหกรรมมิได้กำหนดคุณลักษณะของผู้ที่จะมาเป็นเจ้าของสถานประกอบการด้านอุตสาหกรรมขนาดย่อม หรืออาชีพอิสระ ว่าจะต้องจบการศึกษาระดับสูง แต่จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความซื่อสัตย์
2. อุดม
3. มีความรู้ความสามารถในการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม
4. มีไหวพริบญญาแก้ไขปัญหเฉพาะหน้าได้ดี
5. มีความคิดริเริ่มดี
6. ทำงานอย่างเป็นระบบ
7. มีแผนระยะสั้น ระยะยาว
8. พัฒนาองค์กรของตนให้เจริญยิ่งขึ้น
9. สร้างขวัญและกำลังใจที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

องค์กรความร่วมมือทางเทคนิคสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันได้กำหนด

คุณลักษณะของผู้ที่จะดำเนินกิจการขนาดย่อมหรืออาชีพอิสระทางอุตสาหกรรม ดังนี้

1. มีความสามารถโน้มน้าวจิตใจบุคลากรในองค์กรและลูกค้าของตนได้ดี
2. มีความอดทนในการดำเนินธุรกิจ
3. มีความอดทนในการดำเนินธุรกิจ

จากการประชุมที่ EAST - WEST CENTER ที่รัฐฮาวาย ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระไว้ดังนี้

1. ต้องมีความเชื่อมั่นในตัวเองและเป็นอิสระ
2. มองโลกในแง่ดี
3. มีความเป็นผู้นำ
4. มีความคิดสร้างสรรค์
5. เป็นคนเจ้าความคิด
6. มีความคิดริเริ่ม
7. มีความรู้ความสามารถรอบตัว
8. มีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับคนได้ดีอย่างถูกต้อง
9. มีความยืดหยุ่นในการทำงาน
10. ยอมรับข้อเสนอแนะและคำวิจารณ์
11. ปราศรณาทิที่จะประสบความสำเร็จ
12. ทำธุรกิจโดยเน้นกำไร
13. มีความอดสาหะ อดทน
14. มีแรงผลักดันและพลังงานในการทำงานหนักได้ดี
15. เป็นผู้มองการณ์ไกล
16. มีความสามารถในการเสี่ยงทำงานได้
17. รักการทำทาย
18. มีความเพียรพยายามในการทำงาน

บัญญัติ กุศลสถาพร (2532 : 31) ได้ทำการศึกษาความต้องการคุณลักษณะของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า ผู้ประกอบการจะต้องมีคุณลักษณะดังนี้

1. ความรับผิดชอบ
2. ความซื่อสัตย์
3. ความอดทน
4. ความขยันหมั่นเพียร
5. การตรงต่อเวลา
6. สุขภาพแข็งแรง คล่องแคล่ว ว่องไว
7. มีระเบียบวินัย

8. มีความรักความผูกพันในองค์กร
9. มีน้ำใจโอบอ้อมอารี
10. มีมนุษยสัมพันธ์
11. ฉลาด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
12. มีความสะอาด
13. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
14. มีความชำนาญเชิงวิชาชีพ

จากการศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการอาชีพอิสระ จึงสังเคราะห์สรุปได้เป็น 12 ประการที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาครูผู้สอนข้างอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในหมวดวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ โรงเรียนมัธยมศึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในวิชาชีพอิสระดังนี้

1. ความเชื่อมั่นในตนเอง
2. การมองโลกในแง่ดี
3. การเป็นผู้นำ
4. ความคิดสร้างสรรค์
5. ความรู้ความสามารถรอบตัว
6. มีมนุษยสัมพันธ์
7. มีความยืดหยุ่นในการทำงาน
8. ยอมรับในข้อเสนอนั้น
9. มุ่งมั่นในงานจนสำเร็จ
10. หวังผลกำไร
11. มีความมานะอดทน
12. มองการณ์ไกล

2.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง

ได้มีผู้รู้และนักวิชาการแสดงทัศนะในด้านความหมายและความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนี้

ความหมาย สมิต อาชนิจกุล (2529 : 85) ได้ให้ความเห็นว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของบุคคลสำคัญ คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง คือคนที่

คิดอยู่ในใจและเชื่อว่าตนทำได้ รู้จักใช้พลังงานที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวให้เกิดประโยชน์ และทำงานนั้นได้สัมฤทธิ์ผล ซึ่งสอดคล้องกับ สมัย เทียนคุณ (2527 : 127) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นความรู้สึกที่เป็นประโยชน์และสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งทำให้นุคคลมีชีวิตจิตใจ มีกำลังใจทำตามแผนการต่าง ๆ ที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จได้

อัจฉรา ทองดี (2538 : 45) ได้ให้ความหมายว่าความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ และมีความมั่นใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จได้ตามที่ต้องการ กล้ากระทำ กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญเหตุการณ์ รวมทั้งจัดการกับปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งความมั่นใจในตนเองนั้นสามารถสร้างได้โดยจัดบรรยากาศให้เด็กได้พัฒนาอย่างอิสระและอบอุ่นใจ ซึ่งสอดคล้องกับ สุนิย์รัตน์ ฤทธิ์รัชชเลิศ (2530 : 13) ได้สรุปว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคลิกภาพส่วนหนึ่งของบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิด หรือมโนคติที่บุคคลมีต่อตนเอง จะมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่ามีความภาคภูมิใจในความเป็นตัวของตัวเอง มองเห็นว่าตนมีคุณค่า มีความสามารถ และมีความสำคัญ

พิสิทธิ์ สารวิจิตร (2529 : 45) ได้ให้ความหมายพอสรุปได้ว่าเป็นสภาวะทางจิตใจของมนุษย์ที่มั่นคงในบุคลิกภาพ และพฤติกรรมของตนเองที่ได้กระทำลงไปหรือจะกระทำสิ่งแวดล้อมภายนอกตัวเขาจะไม่สามารถกระทำให้นุคลิกภาพเปลี่ยนแปลง

ความสำคัญและความเชื่อมั่นในตนเอง

อัจฉรา ทองดี (2538 : 47) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่า เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมความสำนึกในหน้าที่พลเมือง คือความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งแสดงว่าบุคคลนั้นถูกกระตุ้นให้เป็นคนกล้าแสดงออกซึ่งความคิดเห็น

สมุท ศิริโช (2522 : 297) สรุปว่า ความเชื่อมั่นในตนเองนั้นมีความสำคัญต่อความเข้มแข็งในการสร้างชีวิตที่สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน เป็นผู้นำให้ผู้อื่นคล้อยตามหรือยอมรับและเป็นผู้ที่มีพลังแห่งการต่อสู้กับปัญหาทั้งปวง

ประดินันท์ อุปรมัย (2538 : 39) มีความคิดว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งส่งผลความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ โบว์แมน และ แมททิว (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2524 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Bowman and Matthews. 1960) และงานวิจัยของ

แมกซ์เวล (Maxwell : 1960) สรุปว่า เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองย่อมประสบผลสำเร็จในการเรียน

ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองและการสร้างความเชื่อมั่นใน

ตนเอง

กิติมา อรทัต (2532 : 5) ได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่าเป็นคนกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับ สุชา จันทน์เอน (2524 : 152) ให้ความเห็นว่า คนที่มีความเชื่อมั่นสามารถตัดสินใจได้อย่างฉับพลัน ไม่มีจิตใจเรรวน เป็นที่น่าเชื่อถือของบุคคลอื่น มีผู้อยากร่วมงานด้วย ซึ่งเป็นลักษณะ ของการเป็นผู้นำ และ ฉอาน อิศรศักดิ์ (2532 : 530) สรุปว่าผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นผู้ที่สามารถช่วยตนเองในการดำรงชีวิตได้ดี และสามารถแก้ปัญหาเมื่อเกิดอุปสรรคและมีความกล้าในการตัดสินใจ

จึงพอสรุปได้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นลักษณะของบุคคลที่จะเป็นผู้นำ ต้องเป็นผู้ที่กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนสำคัญของการจะทำธุรกิจหรือการลงทุนทำกิจการต่าง ๆ สำหรับการสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

2.2 การมองโลกในแง่ดี

การมองโลกในแง่ดีถือได้ว่า เป็นทัศนียอย่างหนึ่งของมนุษย์ซึ่งอาจมีมาแต่กำเนิดหรือมาสร้างให้เกิดขึ้นภายหลังได้ มนุษย์จัดได้ว่าเป็นสัตว์ที่ประเสริฐเหนือสัตว์อื่นในโลก เป็นสัตว์ที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด สามารถเรียนรู้และปรับตัวได้เก่งที่สุดให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อม และขณะเดียวกันยังสามารถสร้างทัศนียใหม่ให้เกิดขึ้นได้ด้วย ทัศนียการมองโลกในแง่ดีแทบไม่ต้องลงทุนอะไรเลย ในการสร้างทัศนียอันนี้ และเมื่อเกิดขึ้นกับบุคคลใดแล้วย่อมจะนำมาซึ่งความสุขและความสำเร็จ (สมชาติ กิจยรรยง. 2521 : 134) คนที่เป็นอัจฉริยะมีภาวะผู้นำอิสระทางความคิดประสบผลสำเร็จในชีวิตการทำงานล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่มีการมองโลกในแง่ดีทั้งสิ้น

สมิต อาชวนิจกุล (2526 : 30) ได้กล่าวว่า มนุษย์เราอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ประเภทแรกได้แก่ พวกมองโลกในแง่ดี (บางท่านเรียกพวกนี้ว่าเป็นพวกสุขนิยม) หรือมนุษย์ในแง่บวก พวกนี้มักมีความเชื่อมั่นในตัวเอง ศรัทธาในความจริง มองเห็นโลกงดงามไปหมด ปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ได้โดยง่าย มีกำลังใจไม่ลังเล พวกหนึ่งได้แก่พวกมองโลกในแง่ร้าย (บางท่านเรียกพวกนี้ว่าเป็นพวกทุกข์นิยม) หรือ

มนุษย์ในแง่ลบเป็นพวกขี้อิจฉา ขี้อิจฉา ภัยจรร้าน ขยายอุปสรรคเกินจริง ขี้นินทา ใจร้าย อาฆาต มีอารมณ์เสียเสมอ เชื้อมันในตนเองมากเกินไป

การมองโลกในแง่ดีได้เกิดเฟื่องฟูขึ้นสูงสุดในปี 1928 (และหลายปีหลังจากนั้น) ได้เกิดการมองโลกในแง่ดีแบบผิด ๆ หลายคนปฏิเสธที่จะเชื่อว่าภาวะเศรษฐกิจกำลังจะปั่นป่วนนั้นสามารถที่จะทำให้คนมองโลกในแง่ร้ายเกิดขึ้นได้ ผู้ที่มองโลกได้เตือนว่าประเทศชาติที่กำลังจะย่ำอยู่บนภาวะเงินเฟ้อและพื้นฐานเศรษฐกิจที่คลอนแคลนอาจทำให้นักมองโลกในแง่ดีทั้งหลายถึงกับคิดสั้นได้ ทำให้หลายคนขาดความเข้มแข็งทางจิตใจที่แท้จริง สำหรับเหล่าผู้ที่มองไปข้างหน้าอย่างไม่หวาดกลัวและสัจย์ซื่อพร้อมที่จะเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ และกล้าที่จะแก้ปัญหา พวกนี้จะถือว่าเป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดีอย่างแท้จริง (สมชาติ กิจยรรยง. 2536 : 134 - 135) คนส่วนมากจะมองข้ามความสำคัญของการมองโลกในแง่ดี คติธรรมหรือปรัชญาอันนี้สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตและการทำงาน การต่อสู้กับอุปสรรคหากท่านต้องการจะพัฒนาตนให้สมบูรณ์ ท่านจะต้องแก้ไขร่างกาย จิตใจและจริยธรรมให้สอดคล้องและกลมกลืนไปด้วยกัน

การมองโลกในแง่ดีเป็นนิสัยอย่างหนึ่งที่จะผูกมิตรไมตรี สามารถดึงดูดคนให้เข้ามาอยู่ในภาวะแวดล้อมของเราได้โดยไม่รู้ตัว ยิ่งเราพัฒนาความเอื้ออารีและการมองโลกในแง่ดีมากขึ้นเท่าไรเราจะได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้ที่อยู่ในแวดวงของเรา

แนวทางในการสร้างความคิดให้เกิดการมองโลกในแง่ดี มีดังต่อไปนี้

1. ควรเผ่าสังเกตและจดจำความคิดของตน ในทางปฏิบัติการเผ่าสังเกตนี้จะกลายเป็นเรื่องอัตโนมัติและเรียนรู้ที่จะควบคุมความคิดของตน แทนที่จะตกเป็นเหยื่อของความคิด

2. จับไล่สำนวนหรือถ้อยคำที่เป็นไปในทางลบ

3. ตัดบททันทีหากมีความคิดในแง่ลบ

4. ปฏิบัติตนเป็นคนในแง่บวก

5. การเปลี่ยนความคิด หรือการเปลี่ยนบรรยากาศจะช่วยรักษาโรคเครียด

ความเบื่อหน่ายได้อย่างมหัศจรรย์ การเปลี่ยนความคิดทำให้เราเป็นเสมือนแม่เหล็ก จินตนาการว่าได้ก้าวมาถึงจุดหมายปลายทางแล้วจะทำให้รู้สึกว่าได้ถูกความสำเร็จดึงดูดไป

6. ฝึกนิสัยให้ตระหนักในคุณสมบัติอันดีงามของตน และของผู้ที่ตนต้องการ
 เอาเป็นแบบอย่าง จะคิดถึงคำชมที่ได้รับ ตลอดจนภาพพจน์อันดีงามของตน ความคิดดี
 หรือไม่ดีดังกล่าวเป็นเป้าหมายชีวิตสำหรับความสำเร็จ หรือความล้มเหลว (สมิต
 อาชนิชกุล. 2526 : 120 - 121)

มนุษย์ที่ถือกำเนิดมาบนโลกนี้ทุกคนต้องการกินอาหาร หลบภัย และสืบพันธุ์
 เช่นเดียวกันกับสัตว์จำพวกอื่นทั้งหลาย แต่มนุษย์จะมีข้อแตกต่างจากสัตว์อื่นตรงที่มี
 มโนสมนึกคิดในสิ่งที่ดี ๆ ทางสร้างสรรค์มากกว่าสัตว์อื่นซึ่งจะมีมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับ
 สภาพจิตใจของแต่ละบุคคล แต่ถ้าคนใดไม่มีเลยเขาผู้นั้นก็จะมีสภาพชีวิตที่ไม่ต่างไป
 จากสัตว์เดรัจฉานเหล่านี้

2.3 การเป็นผู้นำ

การเป็นผู้นำ คือภาวะของบุคคลที่สามารถใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร
 และจัดการ สามารถจูงใจ (motivation) ผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาดำเนินกิจกรรม
 จนบรรลุเป้าหมายได้ด้วยความพึงพอใจ หรือหมายถึงบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะ
 ชักจูงผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานตามวัตถุประสงค์ และบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 ภาพและประสิทธิผล (กังวล เทียนกันเทศน์. 2533 : 39)

คุณสมบัติอันพึงมีในตัวผู้นำซึ่ง กำจัด สวัสดิโ (2520 : 42 - 43) ได้ประมวล
 คุณสมบัติสำคัญของการเป็นผู้นำไว้เป็นแนวทางดังต่อไปนี้คือ

1. ผู้นำต้องมีความรู้และสติปัญญา เพราะจะเป็นตัวสร้างความเชื่อมั่นแก่ลูกจ้าง
 และผู้ร่วมงาน
 2. ผู้นำต้องมีวุฒิภาวะที่ดีหรือมีความเป็นผู้ใหญ่ เพราะจะสร้างความรู้สึกรับรอง
 หนักแน่นในอารมณ์ของผู้ใต้บังคับบัญชา
 3. ผู้นำต้องมีอุดมการณ์ เพราะจะสร้างศรัทธาให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
- วิทยา เทพยา (2516 : 27) กล่าวไว้ในหนังสือมนุษยสัมพันธ์ว่านักทฤษฎี
 องค์การได้อธิบายลักษณะของผู้นำ ดังนี้

1. จากการศึกษาวิเคราะห์ผู้นำ โดยมองในแง่อำนาจ แบ่งเป็น 3 ประเภท
 - 1.1 ผู้นำที่ได้อำนาจตกทอดมาโดยประเพณี
 - 1.2 ผู้นำที่ได้อำนาจมาด้วยบารมีตนเอง
 - 1.3 ผู้นำที่ได้อำนาจมาโดยกฎหมาย

2. แบ่งตามแบบอุปนิสัยของผู้ทำได้ 3 แบบ

2.1 ผู้นำแบบประชาธิปไตย

2.2 ผู้นำแบบชอบใช้อำนาจ

2.3 ผู้นำแบบปล่อยตามใจชอบ

วิทยา เทพยา (2524 : 5 - 7) เขียนเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ได้เคยวิเคราะห์ประมวลประเภทต่าง ๆ ของผู้นำไว้พอสรุปได้ดังนี้

1. ประเภทเข้าใจว่าตัวเองรอบรู้ทุกอย่าง
2. ประเภทเอาแต่ใจตนเอง
3. ประเภทไม่ยอมรับผิดชอบ
4. ประเภทไม่เป็นที่พึ่งของผู้ใต้บังคับบัญชา
5. ประเภทผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาผัดเสมือ
6. ประเภทเอาแต่ใจโมโหโทโส
7. ประเภทโยนความผิดให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
8. ประเภทเลือกที่รักมักที่ชัง
9. ประเภทอาฆาต จองเวร
10. ประเภทแบ่งงานไม่เป็น
11. ประเภทหุบเบา
12. ประเภทเห็นแก่ตัว
13. ประเภทขี้เล่น
14. ประเภทมึนตึ๊ง
15. ประเภทขอรับกระผม
16. ประเภทรวบงาน
17. ประเภทไม่มีเหตุผล
18. ประเภทปล่อยตามชอบใจ

เราพอจะเห็นภาพภาวะ ลักษณะ และความหมายของการเป็นผู้นำในหลากหลายที่ดีและไม่ดี ในทัศนะของนักคิด นักเขียนหลายท่านก็พอจะสรุปได้ว่า การเป็นผู้นำมีความสำคัญต่อผลสำเร็จและผลผลิตในองค์กรต่าง ๆ เพราะผู้นำเป็นเสมือนหนึ่งตัวกลางประสานงานระหว่างองค์กรและผู้ปฏิบัติงานให้มีการดำเนินการประสานสอดคล้อง ทั้ง

ในด้านความต้องการของบุคคลในองค์กร วิธีการปฏิบัติงาน และเป็นตัวกลางที่จะจัดการความขัดแย้งใด ๆ ระหว่างองค์กรกับบุคคลในการปฏิบัติงานที่จะเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในจุดประสงค์หลักขององค์กรนอกเหนือจากการใช้เทคนิคในการทำงาน

2.4 ความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ (creative thinking) เป็นกรคิดค้นเพื่อพบความสัมพันธ์ใหม่ของสิ่งต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ คุณค่า และแปลกใหม่กว่าเดิม มีลักษณะและแนวใหม่เป็นการประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ วิธีใหม่ขึ้นมาหรือคิดปรับปรุงวิธีการที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นง่ายขึ้น สะดวกขึ้น คิดโครงสร้างหรืองานขึ้นมาใหม่ ศึกษาพบว่าบุคคลที่มีพลังงานทางจิตและทางกายเข้มแข็งจึงจะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ดี (กาญจน์ ภาคสุวรรณ. 2532 : 30)

การคิดสร้างสรรค์เป็นการคิดแก้ปัญหาประเภทหนึ่งซึ่งเป็นปัญหาพิเศษ ไม่ใช่ปัญหาในชีวิตประจำวัน

ความคิดสร้างสรรค์เป็นความรู้สึกนึกคิดที่เกิดขึ้นภายในบุคคลแต่ละคน แต่ก็มีได้หมายความว่าทุก ๆ คนจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์นี้เป็นการมองและรับรู้ในลักษณะเอกเทศของบุคคลหนึ่ง ๆ ซึ่งแสดงออกและเป็นความนึกคิดของบุคคลนั้น ๆ เอง โดยเฉพาะ

ความคิดสร้างสรรค์นับเป็นเครื่องมือของมนุษย์ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เป็นความคิดซึ่งรวมการใช้เหตุผลเข้ากับการคิดประเภทที่ใช้มโนภาพประกอบกับความสามารถทางการคาดคะเน นอกจากนี้ยังเป็นความคิดหาความสัมพันธ์ในสิ่งต่าง ๆ เหตุการณ์ในอนาคต มนุษย์อาจเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้โดยอาศัยความบังดาลใจ (inspired) หรือโดยอาศัยวิธีการรวบรวม (organized) เหตุการณ์ขึ้น สำหรับการเกิดความบังดาลใจนั้น เนื่องมาจากจินตนาการของบุคคลในสิ่งแปลกใหม่ที่ยังไม่เคยมีส่วนการอาศัยวิธีการรวบรวมนั้นเป็นการคาดคะเนถึงเหตุการณ์ในอนาคต โดยรวบรวมการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันมาสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ใช้ในการแก้ปัญหาได้ แต่ปัญหาสำหรับการคิดสร้างสรรค์นี้จะเป็นปัญหาพิเศษ ไม่ใช่เป็นปัญหาในชีวิตประจำวัน ได้แก่วิธีคิดค้นสิ่งประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้น เช่น การค้นพบทางวิทยาศาสตร์ การค้นคว้าเพื่อความสำเร็จในด้านวรรณคดี ศิลปะต่าง ๆ ฯลฯ โดยปกติแล้วมนุษย์ทุกคนต่างก็มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์อยู่ในตัวไม่มากนักน้อย และความสามารถในการคิดสร้างสรรค์นี้เป็น

สิ่งที่จะสามารถฝึกหัดได้ เช่นเดียวกับการฝึกอบรมของมนุษย์ในเรื่องอื่น ๆ (สมิต อาชนิขกุล, 2526 : 26)

ลำดับขั้นของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

การคิดริเริ่มสร้างสรรค์อาศัยจินตนาการเป็นอันมาก สรุปกระบวนการคิดสร้างสรรค์ได้เป็น 4 ขั้นตามลำดับดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ (preparation) เป็นขั้นของการเตรียมตัวผู้คิดพิจารณาปัญหาอย่างถี่ถ้วน ศึกษาปัญหา เลือกและรวบรวมความรู้ความเข้าใจ ข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมไว้สำหรับการแก้ปัญหาและวางโครงการแก้ปัญหา
2. ขั้นคิดหาทางแก้ไข (incubation) เป็นระยะการสะสมเอาไว้อยู่ในด้วยการคิดพิจารณาปัญหาและเก็บสะสมเอาไว้ในดวงความคิดยังไม่แสดงออกมา เพียงแต่ครุ่นคิดทบทวนปัญหานั้น ๆ เป็นการพักนิ่งอยู่เป็นการตั้งตัวด้วยการกำลังคิดหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลต่าง ๆ ความรู้และปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่
3. ขั้นจรรโลงใจหรือทำให้กระจ่าง (inspiration) ขั้นความกระจ่างคือ ขั้นคิดออก (illumination หรือ insight) ขึ้นเกิดแนวทางมองเห็นหนทางแก้ปัญหา มองเห็นคำตอบ พบความสัมพันธ์อันใหม่ระหว่างความรู้หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มา มักจะออกมาในรูปของสมมติฐานที่มีคุณค่า เช่น อาคิมิดีส คิดออกตอนลงไปอาบน้ำในอ่าง แนวทางที่คิดออกอาจเกิดขึ้นได้โดยไม่รู้ตัว และไม่ได้คาดหวังมาก่อน แผนการที่ได้ฟักตัวมาเป็นเวลานานจะบรรลุถึงจุดหมายโดยเกิดความหยั่งเห็นวาบขึ้นมาในใจ อาจมีการแสดงกิริยาลิงโลดหรืออุทานออกมาด้วยความตื่นเต้น ในระยะนี้ความคิดจะตามกันมาเป็นแถว ๆ
4. ขั้นการปรับปรุงหรือขึ้นหาคำตอบหรือขั้นพิสูจน์ (revision or verification) เป็นการปรุงแต่งสิ่งที่ค้นพบให้สมบูรณ์และดียิ่งขึ้น มีการทดสอบการใช้สิ่งประดิษฐ์ใหม่ ทำการทบทวนจุดมุ่งหมายดั้งเดิมพิจารณาผลงานของเขารอบคอบ เปรียบเทียบผลดี - ผลเสีย ถ้าปรากฏผลดีก็ลงมือกระทำออกมา แต่ถ้าเห็นว่าไม่มีคุณค่าพอก็เริ่มตั้งแต่ขั้นต้นใหม่ เปรียบได้กับการวัดผล เป็นการคิดทดสอบดูความสัมพันธ์กับคำตอบที่พบใหม่ว่ามีความเป็นจริงหรือไม่เพียงใดเป็นขั้นทดสอบคำตอบ ทดสอบแนวทางหรือความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นว่าเหมาะสมเพียงใด จะต้องปรับปรุงดัดแปลงอย่างไรหรือไม่ เป็นการพิสูจน์ความจริง ทดสอบ ทดลองจนเป็นที่แน่ใจแล้วตั้งเป็นกฎเกณฑ์ใหม่ขึ้นมา หรือได้สิ่งใหม่วิธีใหม่ขึ้นมา

เอกชัย กี่สุขพันธุ์ (2538 : 326) ได้สรุปลักษณะที่สำคัญของผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไว้ 9 ประการคือ

1. มีความเชื่อมั่น
2. มีความกระตือรือร้น
3. ชอบสงสัย
4. อยากรู้อยากลอง
5. มองรอบด้าน
6. กล้าคิดกล้าแสดงออก
7. ไม่ติดอยู่ในกรอบ
8. ไม่ท้อถอย
9. ไม่ทำตามผู้อื่น

2.5 ความรู้รอบตัว

ความรู้รอบตัว คือการหยั่งรู้เหตุผลเข้าใจชัดเจนโดยเข้าใจแยกได้ในเหตุผล ดีชั่ว คุณ โทษ ประโยชน์ มิใช่ประโยชน์ และรู้ที่จะจัดแจง จัดสรร จัดการ รวมทั้งรอบรู้ในการสังขาร รูป - นาม ตามความเป็นจริง ตามหลักทางพุทธศาสนา (พระพยอม กัลยาโณ. 2537 : 12)

ความรู้ คือแสงสว่างสำหรับมนุษย์ทุกคน เพราะความรู้คืออำนาจที่ปรากฏอยู่ในตัวมนุษย์ ปรทัสน์ รัชทรงศิริ (2531 : 124 - 125) ได้เคยกล่าวไว้ในสมัยนี้ปรากฏว่าแห่งความรู้ไม่ได้ถูกทำลายลงไปเรื่อย ๆ ชาวชนไทยเป็นพลังอันสำคัญที่เป็นผู้มีอำนาจอย่างแท้จริงทางความคิดและความคิดที่จะวิวัฒนาการ หรือพัฒนาสังคมหรือเทคโนโลยีใด ๆ นั้น ความรู้รอบตัวหรือประสบการณ์เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง

ชิต ภีบาลแทน (2523 : 38) กล่าวว่า เมื่อเห็นความสำคัญของความรู้รอบตัวแล้วจึงเห็นควรที่จะส่งเสริมให้เด็กนักเรียนที่เรียนช่วงอุตสาหกรรมเป็นผู้ที่ใฝ่รู้ ไม่เฉพาะแต่ความรู้ในห้องเรียนที่ครู - อาจารย์ป้อนให้ แต่นักเรียนมีความรู้รอบตัวนอกเหนือจากในห้องเรียนด้วย วิธีใดที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายนี้ได้ก็ควรที่จะริบดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทาง ดังนี้

1. ศึกษาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ
2. เข้าร่วมประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความคิด

3. สนใจติดตามเหตุการณ์ปัจจุบันและติดตามความเคลื่อนไหวทาง
อุตสาหกรรม

และ วลีต อ่อนน้อม (2538 : 3) กล่าวว่า ความรู้รอบตัวนั้นไม่จำเป็นต้องเรียนรู้
ในห้องเรียนเสมอไป

2.6 มีมนุษยสัมพันธ์

ความหมายของมนุษยสัมพันธ์นั้นมีผู้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันแล้วแต่จะ
นำไปใช้ในเรื่องใด ซึ่งพอจะยกตัวอย่างได้ดังนี้

กิท เดวิส (Keith Davis. 1957 : 9) ให้ความหมายว่ามนุษยสัมพันธ์ คือวิธี
การก่อให้เกิดวัตถุประสงค์และแรงกระตุ้นร่วมกันในกลุ่มคน และช่วยส่งเสริมให้กลุ่มคน
มีความปรารถนาจะทำงานร่วมกันให้ได้ผล มนุษยสัมพันธ์เป็นการนำเอาบุคคลเหล่านี้
มาทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ สามัคคี และร่วมมือกัน โดยได้รับความพึงพอใจ
ทั้งในด้านเศรษฐกิจ จิตใจ และสังคมทั่วหน้ากัน

เอ็ดวิน บี ฟลิปโป (Edwin B. Flippo. 1966 : 15) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์
ในทางวิชาการ คือสภาพความสัมพันธ์ของมนุษย์ที่เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิตร่วมกัน
อย่างราบรื่น หรือทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และทุกฝ่ายได้รับความ
พึงพอใจในทุก ๆ ด้าน

วิทยา เทพยา (2524 : 2) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ คือการอยู่ร่วมกันกับคน
อื่นด้วยความสุข หรือศิลปะการเข้ากับผู้อื่นได้ดี ดังนั้นคำว่า มนุษยสัมพันธ์นั้นยากแก่
การให้คำจำกัดความแน่นอนได้ แต่โดยทั่วไปแล้วมนุษยสัมพันธ์ หมายถึงการปฏิบัติ
ส่วนหนึ่งในการบริหารงานของบุคคลซึ่งผู้บริหารควรปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา โดย
สอดคล้องกับศีลธรรม จรรยา และความเชื่อถือในสังคม

สุเชต เตียวอิสเรศ (2527 : 38) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึงการสร้าง
ความเข้าใจอันดีต่อกันต่อบุคคลอื่น เพื่อให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกที่ดี เกิดความพอใจ เกิด
ความรักใคร่ มีความสามัคคี มนุษยสัมพันธ์เป็นเรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับจิตใจของคน การ
เข้ากับบุคคลอื่น การเอาใจคน และการสร้างความสำเร็จให้แก่ตนเองด้วยการมี
มนุษยสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น

อัมพิกา ไกรฤทธิ (2521 : 56 - 57) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ คือการอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นอย่างมีความรัก มีน้ำใจ และไม่ตรีต่อกันอย่างยั่งยืน เหมาะสม เพื่อความราบรื่นของการดำรงชีวิตในสังคม ครอบครัวและในชีวิตการประกอบอาชีพการงาน

จากความหมายของมนุษยสัมพันธ์ดังกล่าวพอสรุปได้ว่ามนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับกลุ่ม โดยอาศัยการแสดงออกทางกาย วาจา ใจที่จะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจที่จะร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ประโยชน์ของมนุษยสัมพันธ์ จำรัส คำสุวรรณ (2527 : 18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของมนุษยสัมพันธ์ไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เพื่อให้เข้าใจถึงความต้องการ ความแตกต่าง ตลอดจนลักษณะของคน รู้วิธีที่จะเอาชนะใจคนให้เข้ามามีส่วนร่วมด้วยความรัก ความพอใจ
2. ทำให้เกิดความราบรื่นในการคบหาสมาคม สามารถทำงานร่วมกับคนทุกคนได้เป็นอย่างดี
3. ทำให้เกิดความเชื่อถือ รักใคร่ซึ่งกันและกัน
4. เป็นสื่อในการติดต่อประชาสัมพันธ์ให้บุคคลอื่นยอมรับเข้าใจในการปฏิบัติงานของเรา ตลอดจนรับฟังข้อคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง อันจะทำให้กิจการต่าง ๆ ที่ทำขึ้นนั้นสำเร็จได้ด้วยดี

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2535 : 7) ได้สรุปให้เห็นว่า มนุษยสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับหลายสิ่งหลายอย่างคือ

1. มนุษยสัมพันธ์มุ่งที่คนมากกว่าที่เครื่องจักรหรือผลของงาน
2. มนุษยสัมพันธ์มุ่งที่การรวมพลังของบุคคลในหน่วยงานอย่างมีระบบ มากกว่าการรวมพลังกันอย่างไม่เป็นระบบ
3. กิจกรรมสำคัญของมนุษยสัมพันธ์ก็คือ การสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคคล ผู้นำไม่ได้จูงผู้ตาม แต่ผู้นำเป็นผู้กระตุ้นผู้ตามให้เกิดแรงขับ (drive) จากภายในตัวเขาเอง
4. ทิศทางของแรงจูงใจก็คือ การทำงานเป็นทีมหรือเป็นหมู่คณะ ซึ่งต้องอาศัยการประสานงาน ความร่วมมือ และความจริงใจของบุคคลที่จะทำงานร่วมกัน
5. การทำงานเป็นหมู่คณะ ย่อมให้เกิดผล 2 ประการ

ประการแรก ความต้องการส่วนได้รับการตอบสนอง ประการที่สอง หน่วยงานได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

6. มนุษย์สัมพันธ์ต้องการการทำงานที่มีทั้งประสิทธิผลและประสิทธิภาพคือมุ่งให้งานสำเร็จและลงทุนแต่น้อยได้ผลผลิตสูง

การที่ได้นำเรื่องมนุษยสัมพันธ์มาศึกษานี้ก็เพื่อให้เราได้ระลึกถึงและเข้าใจถึงความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อการสอนช่างอุตสาหกรรม โดยระลึกอยู่เสมอว่าการเข้ากับนักเรียนและเพื่อนร่วมงานได้ดีนั้นจะมีวิธีการที่เหมาะสมเสมอที่จะให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุด

2.7 ความยืดหยุ่นในการทำงาน

แม้จะขยันทำงานแต่ถ้าไม่รู้จักการยืดหยุ่น แล้วผลงานจะน้อยและด้อยคุณภาพ ซึ่งการยืดหยุ่นในการทำงานนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในการวางแผนและปฏิบัติตามแผน ตลอดจนการปรับแผนเพื่อให้งานนั้นบรรลุสู่จุดหมายของส่วนตัวหรือองค์การ สมพิศ แดงโกเมน (2538 : 26) โดยเฉพาะถ้าเป็นผู้บริหารด้วยจะต้องไม่ใช้อำนาจโดยไม่จำเป็น เพราะอำนาจซึ่งใช้ฟุ่มเฟือยก็ยิ่งหมด โลกเรายุคนี้เจริญก้าวหน้าไปมาก คนและงานก็ขยายจำนวนมากขึ้นเป็นทวีคูณ การติดต่อ พุดคุย และความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล จึงมีความสำคัญยิ่งขึ้นทั้งในด้านหน้าที่การงานและสังคม การบริหารคนโดยใช้อำนาจบังคับและบัญชา โดยไม่คำนึงถึงจิตใจของลูกน้องผู้ทำงานให้โดยไม่มีความยืดหยุ่น ผ่อนคลายเลย แม้จะมีผลดีในบางครั้งก็ยิ่งถือเป็นสิ่งล้าหลังไม่นิยมปฏิบัติกัน สมพิศ แดงโกเมน (2538 : 26) สอดคล้องกับ จำเนียร สาระนาค (2516 : 16) ความยืดหยุ่นในการทำงานเป็นปัจจัยและเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้บังคับบัญชาและผู้บริหาร จะทำให้เสริมประสิทธิภาพในการเป็นผู้บังคับบัญชาคนจะเปรียบเสมือนดวงประทีปของหน่วยงาน และเป็นศูนย์รวมพลังกลุ่มให้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ความยืดหยุ่นในการทำงาน จัดว่าเป็นคุณลักษณะเหมาะที่จะปลูกฝังให้แก่เยาวชนของชาติเป็นอย่างยิ่ง เนื่องด้วยยุคนี้ผู้คนใจร้อน คือเอาแต่ใจตัวของบรรดาโทสะ ลุแก่อารมณ์ สิ่งไม่ดีเหล่านี้ถ้าติดตัวไปตอนผู้ใหญ่ ้วยทำงานก็จะเป็นเถรตรง ขวานผ่าซาก ถ้าทำงานเป็นตำแหน่งผู้บริหาร ก็ชอบแต่ใช้หลักนิติศาสตร์ปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา แต่ถ้าเป็นลูกน้องก็จะเป็นพวกหัวแข็งประเภทยอมหักแต่ไม่ยอมงอ เป็นต้น อาภา ถนัดช่วง นายกสมาคมครูแนะแนวแห่งประเทศไทย (2541 : 2 - 3) ได้กล่าวไว้

ในวันเปิดอบรมครูแนะแนวของเขตการศึกษา 6 และยังให้แนวคิดต่ออีกว่า ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ควรสร้างเสริมคุณลักษณะให้แก่ลูกศิษย์ เช่น ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เสียสละ มีสมาธิ คล่องแคล่ว และสุดท้ายคือ ความยืดหยุ่นในการทำงาน เพื่อส่งผลต่อบุคลิกภาพ คุณธรรม และค่านิยมในการใช้ชีวิตอย่างสันติสุขแก่นักเรียนที่เป็นเยาวชนของชาติต่อไป

2.8 การยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่น

ในการทำงานใดก็ตามทุกคนไม่ได้ทำแต่เฉพาะงานในหน้าที่เท่านั้น แต่จะต้องทำงานร่วมกับคนอื่นด้วย การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานจะช่วยให้ทำงานได้อย่างราบรื่น มนุษยสัมพันธ์ในการทำงานเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการสร้างสัมพันธภาพความเข้าใจอันดีงามต่อผู้ร่วมงาน เพื่อให้เกิดความรักใคร่ เต็มใจที่จะร่วมงานเพื่อให้การทำงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ คนส่วนมากจะถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ คือเมื่อตนคิดอย่างไรก็ต้องว่าดีและถ้าใครมีความคิดขัดแย้งกับตนก็อาจเกิดความไม่พอใจ การที่จะกลับความคิดของคนอื่นนั้นไม่ใช่ของง่าย เพราะมนุษย์มี自尊心คือและทิฐิ การที่จะยอมรับว่าความคิดของผู้อื่นดีหรือไม่ดีนั้นต้องพยายามฟังให้ดีเพราะคนเรามีความดีถือถืออยู่ในตัว (สุชา จันทน์เฒ. 2524 : 28)

กฤษณา ศักดิ์ศรี (2534 : 8) กล่าวว่า ในวงการอุตสาหกรรมผู้บริหารและนักธุรกิจพยายามหาวิธีที่จะกระตุ้นให้คนงานปฏิบัติงานให้ได้ผลดีที่สุด เพื่อบริษัทหรือองค์กรจะได้ผลกำไรตอบแทนสูงสุดในธุรกิจของตน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้คนงานได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และทุ่มเทความรู้ความสามารถในการทำงาน

หลักในการยอมรับข้อเสนอแนะ มีดังต่อไปนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น
2. รับฟังความคิดเห็นและข้อโต้แย้ง
3. ยอมรับต่อการวิพากษ์วิจารณ์

การยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่นเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญของการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมหรือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น จะต้องมีการยอมรับฟังข้อคิดเห็นถึงแม้ว่าข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะนั้นทำให้สิ่งที่จะทำนั้นดีขึ้นหรือไม่ก็ตาม ควรฟังข้อเสนอแนะและนำมาแก้ไขให้ดีขึ้นก็ได้

2.9 มุ่งมั่นในงานจนสำเร็จ

ความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ มีความหมายดังต่อไปนี้

ความมุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้วยใจแน่วแน่ มั่นคง มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญ มีกำลังใจที่จะทำงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย ปรียาพร วงศ์อุตรโรจน์ (2535 : 5)

ความมุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง การเอาใจใส่ในการทำงานหรือฝ่าฝืนในการนั้นอยู่เสมอ การดูแลงานนั้นได้ทำไปแล้วอย่างไร มีอุปสรรคหรือข้อบกพร่องอย่างไร หรืองานนั้นได้ทำอย่างไร

ความมุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง การที่จะทำสิ่งใดหรือทำสิ่งที่รู้ว่าควรทำความสำเร็จไม่ใช่การกระทำสิ่งที่รู้ว่าไม่ควรทำ การเอาใจใส่ในงานที่ทำอย่างมุ่งมั่นต่อเป้าหมายเป็นการรวมพลังทั้งหมดของตนเองให้แก่สิ่งที่ต้องการ

จากความหมายข้างต้นจึงสรุปได้ว่าความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ หมายถึง ความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน เป็นความเอาใจใส่ในการทำงานหรือฝ่าฝืนในการนั้นอยู่เสมอ มีการตั้งเป้าหมายและวางแผนในการทำงานเพื่อให้มีแนวทางการทำงานที่แน่นอน ไม่ออกนอกกลุ่มนอกทางอันจะเป็นผลให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงด้วยดี

การทำงานให้สำเร็จนั้นประมาณร้อยละ 99 ที่สำเร็จเป็นเรื่องของจิตใจเป็นเรื่องของความรัก ความยินดี ความเชื่อมั่น ความเยือกเย็น ความมั่นใจ ความเลื่อมใส ความกล้าหาญ ความร่าเริง ความช่างฝัน ความคิดริเริ่ม ความอดทน ความซื่อตรง ความอ่อนน้อม และความมีชีวิตชีวา (โสรัฐ โพธิ์แก้ว. 2527 : 15)

เทคนิคการทำงานให้สำเร็จ

การทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีมีเทคนิคหลายประการดังต่อไปนี้

(สุชา จันทรเฒ. 2524 : 20)

1. ลงมือทำงานทันที การทำงานให้สำเร็จนั้นลำดับขั้นที่ลำบากใจที่สุดคือการเริ่มต้นทำงาน การเริ่มต้นที่ดีเป็นความสำเร็จที่ทำไปแล้วครั้งหนึ่ง แต่การเริ่มต้นที่ดีไม่ว่าในการทำงานใด ๆ ก็ตามทำได้ยาก กล่าวได้ว่าเป็นขั้นตอนของการทำงานที่หนักที่สุด เพราะฉะนั้นการเริ่มต้นที่ดีเปรียบได้กับการกระโดดร่มครั้งแรกก็ต้องกล้าเสี่ยงไม่เช่นนั้นแล้วเราไม่มีโอกาสได้เริ่มต้น เมื่อเริ่มต้นเดินก้าวแรกแล้วก้าวต่อไปก็ต้อง

ตามมา ตอนนี้แหละที่เราต้องพยายามแก้ไขสถานการณ์เองให้มีสถานะก้าวเดินต่อไป ระหว่างนี้เองเป็นช่วงที่ลำบากใจดังที่ได้กล่าวข้างต้น

2. จัดลำดับการทำงานให้เหมาะสม ในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งต้องมีการจัดลำดับเวลาให้เหมาะสม พิจารณาแก้ไขจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องก่อน แล้วมีการจัดเรียงลำดับความสำคัญเป็นขั้นตอนก่อนหลัง จะเห็นว่าการรู้จักลำดับให้เหมาะสม ถูกต้อง มีความจำเป็น แต่ทั้งนี้จะต้องขึ้นกับการพิจารณาแก้ไขด้วยเพื่อพร้อมที่จะทำงานต่อไป

3. ควบคุมการทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด เมื่อลงมือทำงานแล้ว กล่าวได้ว่า เวลาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งของการทำงาน การควบคุมเวลาเป็นปัญหาอันดับแรก ของทุกคนในการทำงาน การทำงานให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดนั้นเป็นความสำเร็จ เบื้องต้นที่จะต้องทำให้ได้เทคนิคที่ได้ผลอันหนึ่งในการควบคุมเวลาทำงานคือการกำหนด วันที่จะต้องทำงานให้เสร็จลงไปเลย เป็นการบังคับตนเองด้วย แต่ที่สำคัญคือเราจะต้อง บังคับตนเองให้ได้ ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง

4. ทำงานไว้สักระยะหนึ่งแล้วกลับมาทำงานต่อ ขณะทำงานอาจมีบางเวลาที่ ความคิดไปติดขัดอยู่ตอนใดตอนหนึ่ง แม้จะพยายามคิดอย่างไรก็คิดไม่ออก เมื่อใดที่เกิด เหตุการณ์เช่นนี้ไม่ควรใช้เวลาอยู่กับความคิดนานเกินไป จะทำให้รู้สึกว่างงานนั้นยุ่งยาก ซับซ้อน ควรพักงานไว้สักครู่ แล้วหันไปสนใจกับสิ่งอื่น ๆ บ้าง บางทีอาจจะทำให้เกิด ความคิดใหม่ ๆ ขึ้นมาและอยากทำงานให้เสร็จสิ้นต่อไป

5. พยายามสร้างสมาธิในการทำงานให้ได้ การทำงานบางอย่าง บางครั้งเรา จำเป็นต้องทำงานในห้องที่มีเพื่อนร่วมงานอยู่ อาจจะมีการถกเถียงปัญหาต่าง ๆ ในขณะ ที่เราทำงานอยู่ ความพลุกพล่านของคนที่เดินไปเดินมาหรือเสียงรบกวนอะไรก็ได้แล้วแต่ สิ่งเหล่านี้เป็นสภาพแวดล้อมที่รบกวนสมาธิในการทำงานของเรา เพราะฉะนั้นจะต้อง ทำใจจดจ่อเฉพาะที่งาน ไม่ฟังสิ่งที่รบกวนหรือสิ่งที่น่าสนใจรอบข้างนั้นพยายามตัดออก ไปเสียจากความรู้สึกในขณะนั้นมุ่งแต่งานที่ทำอย่างเดียว การมีสมาธิในการทำงานนี้เป็น สิ่งสำคัญประการหนึ่งไม่ว่าจะเป็นงานใด ๆ ก็ตามกล่าวได้ว่าสมาธิเป็นความแข็งแกร่ง ของการทำงานทุกอย่างของมนุษย์

6. รู้จักแบ่งเวลาให้เหมาะสมกับงานในวันหนึ่ง ๆ เรามีเวลาพอที่จะทำอะไรได้ หลาย ๆ อย่าง เป็นต้นว่า ช่วงหนึ่งใช้สำหรับงาน ช่วงหนึ่งสำหรับพักผ่อน เล่นกีฬา เพื่อออกกำลังกายหรือการนอนหลับ แต่มีบางคนที่มีมุงทำเรื่องงานทั้งวัน และทำเช่นนั้นจน

เป็นกิจวัตร นาน ๆ เข้าก็เกิดความเบื่อหน่ายในงานและอาจจะมีผลต่อร่างกาย ในแง่ที่ทำให้สุขภาพเสื่อมโทรมลงเมื่อร่างกายไม่แข็งแรง ย่อมมีผลต่อการทำงานเช่นเดียวกัน ฉะนั้นการรู้จักแบ่งเวลาให้กับงานอย่างถูกต้องเหมาะสมจะช่วยให้เรารู้สึกสบายใจกับการทำงานและมีประโยชน์ต่อสุขภาพด้วย

7. ต้องมีการสรุป จัดได้ว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่จะทำให้งานออกมาเป็นรูปร่างที่สมบูรณ์ ถ้าจะเปรียบเทียบการทำงานกับการเขียนเรียงความ ซึ่งจะต้องมีคำนำ เป็นเบื้องแรก ต่อมาเป็นส่วนเนื้อหา และการปิดท้ายหรือบทสรุป ในการทำงานนั้นมีคนอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อเริ่มต้นทำงานแล้วหาที่จับไม่ได้หรือตัดสินใจไม่ได้ว่าจะจบลงเมื่อไร ที่ตรงไหน การแก้ปัญหานี้ก็ต้องวางแผนการทำงานล่วงหน้าก่อนเพื่อว่าเมื่อทำงานมาถึงจุดที่วางใจในแผนงานที่จะหาที่สรุปได้เองในที่สุด การวางแผนนี้อาจจะทำให้ได้ง่าย ๆ เป็นต้นว่า เขียนเป็นหัวข้อกว้าง ๆ ที่จะต้องทำว่ามีอะไรบ้าง ต่อไปก็เรียงลำดับความสำคัญของเนื้อหา และเพิ่มเติมรายละเอียดลงไปอีก

แนวทางการทำงานให้สำเร็จ

กฤษณา รัชริส (2535 : 14 - 20) ได้เสนอแนวทางในการทำงานให้สำเร็จดังต่อไปนี้

1. เห็นอย่างไรทำอย่างนั้น การทำงานของท่านจะเป็นฉันใดขึ้นอยู่กับความรู้สึกรู้สึกคิดเห็นของท่านเอง ความเห็นของท่านจึงเป็นเรื่องสำคัญในการดำรงชีวิต ในเมื่อท่านเห็นว่างานที่ท่านทำนั้นเป็นงานดีมีประโยชน์ ท่านย่อมกลายเป็นคนขยันขันแข็งในงาน หรือท่านเห็นว่าผู้บังคับบัญชาของท่านเป็นคนยุติธรรม รักใคร่นับถือท่าน ท่านก็จะประพฤติปฏิบัติตอบสนองต่อนายของท่าน ฉะนั้นการทำงานให้ได้ดีจึงควรเริ่มด้วยการปลูกสร้างความเห็นของเราเสียก่อนคือให้เห็นดีเห็นชอบรับรู้ เข้าใจในสิ่งที่ถูกต้อง ดีงาม เพราะถ้าท่านเห็นอย่างไรแล้วท่านจะต้องทำอย่างที่ท่านเห็น และท่านก็จะเป็นอย่างนั้น

2. ชีวิตคืองาน “งาน” เป็นสิ่งที่ควรคู่กับชีวิต คนที่เขาขาดงานก็เสมือนคนที่ขาดคู่ชีวิต ชีวิตของเราจะอยู่ดีมีสุขปานใดขึ้นอยู่กับงานนี้เอง งานแบ่งเป็น 2 อย่างคือ งานธุรกิจหรือกิจวัตรประจำวันของเรากับงานอาชีพ อีกอย่างหนึ่งคือ อาชีพรับราชการ เป็นครู ถ้าถือว่า “ชีวิตคืองานแล้ว” ท่านจะไม่ตกต่ำในอาชีพอย่างแน่ ๆ ชีวิตจะได้อยู่ที่งานดี ท่านควรตั้งใจอดสาเห เอียดจากการทำงานไม่ใช่เอาดีทางประจบสอพลอ ขอให้

ท่านโปรดยึดมั่นและเห็นในทางที่ถูกต้องที่ว่าชีวิตคืองาน เมื่องานของเราดี ชีวิตจะดีตามอย่างไม่ต้องสงสัยเลย และงานของพวกเราในที่นี้คืองานรับราชการ

3. ความรับผิดชอบ การทำงานให้ได้ดีเพียงไรขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบในการทำงานของเราเอง คนทำงานที่ดีนั้นจะต้องมีความรับผิดชอบสูง คือเป็นคนกล้าจะรับผิดชอบเมื่อตัวทำผิดพลาด บกพร่อง และพร้อมจะรับทั้งผิดและชอบ เมื่อตัวทำถูก คุณลักษณะความรับผิดชอบในอาชีพนั้นแสดงเป็นพฤติกรรมตรวจวัดได้ใน 3 ทางเด่นคือ

3.1 การตรงต่อเวลา

3.2 การตั้งใจทำงาน

3.3 การไม่ฉ้อฉล

4. การวางแผนงาน การทำงานจะได้ดีปานใดขึ้นอยู่กับ การวางแผนงานด้วย ข้อคิดอย่างง่าย ๆ เตือนความจำในเรื่องการวางแผนงานนี้อาจจะต้องพิจารณาให้รัดกุมในหลัก 6 ประการคือ

4.1 เราจะทำงานอะไรกันแน่

4.2 เราจะทำงานนี้ทำไม ทำเพื่ออะไร

4.3 เราจะให้ใครทำ

4.4 เราจะทำกันอย่างไร

4.5 เราจะทำงานกันที่ไหน

4.6 เราจะทำเมื่อไร

5. บรรยากาศในการทำงาน บรรยากาศมีความจำเป็นมากในการทำงาน การสร้างบรรยากาศเกี่ยวกับอารมณ์เป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้าอารมณ์ของเราเบิกบานสดใส เราก็จะมองเห็นโลก สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ หากอารมณ์เศร้าหมอง บรรยากาศในการทำงานจะมีมืดทึบไปด้วย วิธีทางที่จะช่วยสร้างให้เรามีบรรยากาศที่ดีในการทำงาน

5.1 การจัดสำนักงานของเราให้มีระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ มีความสะอาด สิ่งของวางเป็นที่มองเห็นไม่รกตา

5.2 ใ้ทำงานสะอาด ไม่วางของ สมุดงานเกะกะ สุมเป็นกอง ๆ อย่างขาดระเบียบ ไม่ทิ้งเศษขยะ ผงก้นบุหรี่เลอะเทอะ มีอุปกรณ์ประจำโต๊ะสำหรับทำงาน เหมาะกับหน้าที่ของตัว

5.3 มีความเป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมงาน ทักทายสนทนาในเรื่องสนุกมีคติ ให้ความรู้แก่กัน มีการให้อภัย ไม่ถือโกรธในเรื่องส่วนตัวเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นคนใจกว้าง เสียสละ

5.4 ไม่เป็นห่วงกังวลในเรื่องอื่นจนเกินไป สนใจทำงานของตัวเองที่จัดระบบครบถ้วนราบรื่น ไม่หลงเที่ยวเตร่ นอนดึก จัดธุระปัญหาส่วนตัวให้เรียบร้อย ไม่เอามายุ่งในที่ทำงาน

5.5 พยายามมองโลกในแง่ดีเอาไว้ก่อน มีอารมณ์ขัน รักสนุก ไม่โทษ โน่นโทษนี้เกินกว่าเหตุ เคารพในเหตุผลและความจริง

6. การหมั่นประชุมปรึกษาหารือ การประชุมปรึกษาหารือเราต้องให้เกียรติ เคารพในความคิดเห็นของกันและกัน มีการบันทึกการประชุมเป็นหลักฐานและปฏิบัติตามมติของที่ประชุมเมื่อตกลงกันแล้ว ไม่เถียงหรือโต้แย้งเพื่อเอาชนะในแง่ส่วนบุคคล แต่มุ่งเพื่อเอาชนะในแง่ส่วนงานเป็นใหญ่ ความตั้งใจ สนใจในการประชุม ความตรงต่อเวลาและหน้าที่ ความกล้าแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกคิดเห็นเหล่านี้มีคุณค่าต่อการประชุมมาก ดังนั้นท่านอยากทำงานให้ได้ดีขอให้ท่านมีสิ่งดังกล่าวมา ขอย้ำว่า “การทำงานให้ได้ดีจะต้องหมั่นประชุมปรึกษาหารือกัน” เสมอ และตัวท่านจะต้องเป็นสมาชิกที่มีค่าในการประชุมนั้นให้จึงได้เมื่อมีโอกาส

7. มนุษยสัมพันธ์ในการดำเนินงาน ในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ดำเนินงานกับคนอื่นนั้นอาจยึดมั่นในการสร้างความสำคัญ 5 ย ดังนี้คือ

7.1 ย - ยิ้ม จงถือหลักยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ เมื่อต้องติดต่อร่วมงานกับคนอื่น

7.2 ย - เย็น จะต้องใจเย็น อย่าว่าวาม อวดทน รอคอยโอกาสเหมาะ ๆ ในการติดต่อกับคนอื่น อย่าเอาแต่ใจตัว คิดโมโหโทโส ขุนเฉียว ใจน้อย

7.3 ย - ยอ อย่าลืมนึกว่าคนเราโดยทั่วไปชอบคำยกย่องสรรเสริญเยินยอ ดังนั้นการยกย่องจึงมีประโยชน์ในการสร้างความสัมพันธ์ หรือขอร้องให้คนอื่นทำงานให้เรา

7.4 ย - ยอม เราจะต้องไม่ดื้อดึง โอนอ่อนผ่อนตามคนอื่นบ้าง และยอมเสียสละในบางขณะ

7.5 ย - ยึด คือเราจะต้องมั่นคงยึดมั่นในหลักการ เจตนาของเรา
อย่าเปลี่ยนแผนที่เราวางไว้แม้จะยอมเขาก็เพื่อเป็นการผ่อนผันสั้นยาว แต่ต้องไม่ลืมทั้ง
หลักในการทำงาน

8. ความเข้าใจดีระหว่างกัน การทำงานให้ได้ดีขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความ
เข้าใจดีต่อกันโดยแท้ ระหว่างตัวท่านเองกับผู้บังคับบัญชาเป็นสิ่งสำคัญ และระหว่าง
ตัวท่านเองกับเพื่อนร่วมงาน หากว่าในการทำงานไม่มีความเข้าใจดีต่อกันท่านอาจจะเกิด
ความน้อยใจ กลายเป็นคนคิดมาก เหตุนี้การดำเนินงานอย่างมีหลัก มีเกณฑ์ มีธรรมะ
ประจักษ์ เคารพนับถือกัน มีความเข้าใจดีต่อกัน จึงเป็นมนต์วิเศษ การสรรสร้างการ
ทำงานให้ได้ดีของคนเรา

9. ควบคุมระเบียบวินัย ระเบียบวินัยเป็นข้อตกลง คำสั่งให้ประพฤติปฏิบัติจริง
ในสิ่งที่ดีงาม นักศึกษาที่ฝ่าฝืนระเบียบวินัยว่าทำผิด สมควรได้รับโทษ ครู - อาจารย์จะ
ต้องเอาใจใส่อย่างจริงจังในการรักษาวินัย มิฉะนั้นก็จะปกครองดูแลกันไม่อยู่

2.10 หวังผลกำไร

การทำการค้าขายของคนเราจุดประสงค์ในกิจการค้านั้น ๆ ก็ต้องหวังผลกำไร
เป็นการตอบแทนให้ผู้ประกอบการค้าที่ได้ลงทุนลงแรงไป คำว่า กำไร มีความหมายอยู่ 2
ทางคือ

1. กำไรทางเศรษฐศาสตร์
2. กำไรทางบัญชีธุรกิจ

กำไรมีความหมายทางเศรษฐศาสตร์ แตกต่างกับความหมายทางบัญชีธุรกิจคือ
ในทางบัญชีกำไรขาดทุนนั้นผลกำไรจากการประกอบการ คือส่วนต่างระหว่างรายรับและ
รายจ่ายที่เกิดขึ้นจริงจากการดำเนินกิจการนั้น ๆ ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งโดย
ปกติทั่วไปคือช่วงเวลา 1 ปี แต่สำหรับความหมายทางเศรษฐกิจแล้ว กำไรมีความหมาย
ที่กว้างกว่า กล่าวคือในการคิดค่าใช้จ่ายเพื่อกิจการค้านั้นทางหลักเศรษฐศาสตร์ได้รวมถึง
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่ได้มีการบันทึกการจ่ายจริงเข้าไว้ด้วย ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีที่
องค์กรธุรกิจเป็นเพียงผู้ประกอบการผู้เดียว แต่ไม่มีการตั้งเงินเดือนประจำ สำหรับผู้
ประกอบการนี้ในทางบัญชีธุรกิจแล้วรายจ่ายประเภทนี้ไม่เกิดขึ้น และไม่นำมารวม
คำนวณคิดผลกำไร แต่สำหรับทางเศรษฐศาสตร์แล้วผลตอบแทนต่อผู้ประกอบการนี้แม้
จะไม่มีรายจ่ายจริงออกไปก็ตามก็ต้องมีการนำมาคำนวณคิดในการหาผลกำไรด้วย

เนื่องจากความหมายของกำไรที่แตกต่างกันระหว่างทางด้านบัญชีและเศรษฐศาสตร์ การประเมินผลทางเลือกการตัดสินใจและผลวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์จึงไม่เหมือนกับหลักการทางธุรกิจ การดำเนินการที่ไม่มีผลกำไรเลย (กำไรเท่ากับศูนย์) หรือคummุนั้น ในทางเศรษฐศาสตร์ไม่ได้หมายถึงผลการดำเนินการที่เลวร้ายแต่อย่างใด แต่ถือว่าเป็นการดำเนินการที่เสมอตัว โดยที่ทุกส่วนของทรัพยากรที่ถูกนำมาใช้ต่างก็ได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม พอดีเจ้าของผู้ประกอบการได้รับผลตอบแทนจำนวนหนึ่ง และเจ้าของทุนที่นำเงินมาลงทุนก็ได้รับผลตอบแทนจากดอกเบี้ยในอัตราที่เหมาะสมกับตลาดเงินทุน ถ้าหากเปรียบเทียบกับกรณีที่เกิดคำนวณผลกำไรทางบัญชีแล้ว เราจะเห็นว่าการคummุนั้นที่กล่าวถึงจะไม่เหมือนกัน เพราะยังไม่ได้คิดผลตอบแทนให้กับผู้ประกอบการและเจ้าของทุนแต่อย่างใด ในกรณีที่รายรับสูงกว่ารายจ่ายทำให้มีผลกำไรทางเศรษฐศาสตร์เรียกผลกำไรที่เกิดขึ้นว่า กำไรส่วนเกินเป็นผลกำไรที่เกิดขึ้นเป็นพิเศษจากการประกอบการ ทั้งที่ได้มีการคิดค่าใช้จ่ายให้กับทุกส่วนของทรัพยากรที่ได้ใช้ไปแล้ว ผลกำไรเช่นนี้ทางเศรษฐศาสตร์ให้เหตุผลว่าเกิดขึ้นหลายสาเหตุด้วยกันซึ่ง สรยุทธ มินะพันธ์ (2536 : 15 - 20) ได้เขียนไว้ในหนังสือเศรษฐศาสตร์การจัดการ ไว้ดังนี้

1. กำไรส่วนเกินนี้อาจเกิดจากการประกอบการที่มีลักษณะการค้าผูกขาด ทำให้ผู้ประกอบการสามารถกำหนดราคาสินค้าสูงเกินกว่าต้นทุนการผลิตและจำหน่าย เนื่องจากไม่มีคู่แข่งขึ้นทางการค้าในตลาด ผู้ประกอบการจึงมีผลกำไรเกินกว่าที่ควรจะเป็น
2. กำไรส่วนเกินอาจจะเกิดขึ้นจากผู้ประกอบการหรือผู้บริหารจัดการองค์กร มีทักษะความสามารถดำเนินการที่พิเศษกว่าผู้ประกอบการอื่นทำให้องค์กรมีค่าใช้จ่ายต่ำและรายรับสูงเกินปกติ แม้ว่าจะได้คำนวณผลตอบแทนและเงินเดือนให้แก่ผู้ประกอบการและผู้บริหารแล้ว แต่ก็ยังต่ำกว่าอัตราที่ควรจะได้เมื่อเปรียบเทียบกับทักษะความสามารถในการดำเนินการ ทำให้องค์กรสามารถดำเนินการได้ดีกว่าองค์กรอื่น ๆ ส่งผลให้การดำเนินการมีผลกำไรสูงกว่าปกติหรือเกิดกำไรส่วนเกินขึ้น
3. กำไรส่วนเกินนี้อาจเกิดขึ้นเนื่องจากโครงสร้างตลาดมีกำไรการปรับตัวที่เชิงซ้ำทำให้องค์กรธุรกิจสามารถตั้งราคาสินค้าสูงกว่าผู้ผลิต หรือผู้จำหน่ายรายอื่นในตลาด โดยที่ผู้บริโภคไม่ทราบข้อมูลนี้ทำให้ในช่วงระยะเวลาหนึ่งองค์กรสามารถทำผลกำไรได้สูงเกินปกติจากตลาดที่มีโครงสร้างข่าวสารข้อมูลไม่สมบูรณ์ และ

4. ผลกำไรส่วนเกินนี้อาจมาจากความพยายามของผู้ประกอบการเองที่ได้ลงทุนพัฒนาสินค้าปรับปรุงดำเนินการของตนเองให้ทันสมัยก้าวหน้ากว่าคู่แข่งรายอื่น ทำให้สามารถผลิตจำหน่ายสินค้าได้มากขึ้น หรือสามารถลดต้นทุนการผลิตลงจากปกติทั่วไปก่อให้เกิดกำไรส่วนเกินขึ้นจากผลการพัฒนาสินค้าเทคโนโลยีการผลิตและจำหน่าย

โดยสรุปเราจะประกอบธุรกิจในส่วนการผลิต จำหน่าย และแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการในตลาด เพื่อแสวงหาผลกำไรทางเศรษฐศาสตร์ให้ได้มากที่สุดภายใต้ข้อกำหนด ขอบเขตของทรัพยากรที่เรามีอยู่ โครงสร้างของตลาด การแข่งขันของผู้จำหน่าย ความต้องการของผู้บริโภคและประสิทธิภาพการดำเนินการของผู้ประกอบการ การแสวงหาผลกำไรมิใช่ว่าเราจะต้องมีกำไรส่วนเกินเสมอไป (ตามหลักทางเศรษฐศาสตร์) ถ้าสภาพของตลาดมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงเกินไปเราก็จำเป็นต้องดำเนินการธุรกิจของเราให้อยู่ได้โดยไม่มีผลกำไรส่วนเกินเลยแต่เราต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด แล้วเมื่อระยะเวลา สถานการณ์ ตลาดมันเปลี่ยนแปลงไป การดำเนินการธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพสม่ำเสมอก็จะกลับมามีกำไร (profit) กรองแก้ว อยู่สุข และพิมพ์พา ศรายุทธ. (2538 : 4 - 5) หรือกำไรคือผลตอบแทนของการลงทุนลงแรงและเป็นเครื่องจูงใจให้กระทำการต่อไป ถ้าธุรกิจไม่มีกำไร ธุรกิจไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้และควรจดจำได้เสมอว่า กำไรจะเกิดขึ้นได้เมื่อสินค้าหรือบริการที่ผลิตขึ้นมานั้นสามารถขายได้สูงกว่าต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และจากผลกำไรนี้เองทำให้ธุรกิจสามารถเจริญเติบโตได้ตามที่ ปัญญา เลี่ยมมา กล่าวไว้ (2524 : 70 - 72)

ครูที่สอนช่วงอุตสาหกรรมต้องทำตนเองให้ดีขึ้น เจริญขึ้น มีความสามารถ คุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น มีความรู้ความคิด ความเข้าใจ ความสำนึกและความเจริญยิ่งกว่าเดิม มุ่งก้าวหน้าไปสู่จุดหมายหรืออุดมคติสูงสุดที่คาดหวัง หรือกำหนดไว้เพื่อประโยชน์ของตนเองและนักเรียน นงราม เศรษฐพานิช (2533 : 94) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารและจัดการศึกษาของมัธยมศึกษา : พบว่า ครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จจะมีลักษณะเป็นผู้มีความรู้และทักษะในวิชาชีพ รวมทั้งมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ เช่น ทรัพยากรงบประมาณ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน สามารถดึงดูดชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนและช่วยแก้ปัญหาทางด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนและวัสดุฝึก เป็นผู้มีความรับผิดชอบ มีขวัญ กำลังใจ และทุ่มเทเวลาให้กับงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับ

ผู้บริการ สามารถเข้ากับผู้บริหารได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและเพื่อนครู ให้เกิดศรัทธาในตัวครู ทำให้นักเรียนมีโลกทัศน์ที่ดีต่อวิชาชีพ นอกจากนี้ยังมีการสร้างแบบอย่างในการประกอบอาชีพอย่างมีคุณธรรม สามารถทำให้นักเรียนเห็นว่าเมื่อเรียนจบวิชาชีพจากแผนการเรียนแล้วสามารถที่จะออกไปประกอบอาชีพส่วนตัวได้จริง ๆ ยุพิน อองคานนท์ (2533 : 82) กล่าวเสริมอีกว่า ผู้ที่จะประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวได้ดีขึ้นต้องมีคุณลักษณะทางจิตหรือจิตลักษณะที่สำคัญ คือความคล่องตัวในการประกอบอาชีพอิสระด้านพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ประกอบด้วย

1. ความรู้ด้านการตลาด
2. การเลือกทำเลที่เหมาะสม
3. การจัดสถานที่
4. เงินทุน
5. ความรู้เรื่องการลงทุน

2.11 มีความมานะอดทน

เสฐียรพงษ์ วรรณปก (2533 : 134 - 139) ได้ให้ความหมายของความอดทนไว้ดังนี้ หมายถึง ความไม่โกรธ ใครว่าอย่างไรก็เฉย ไม่รู้สึกอะไร อาจจะรู้สึกแต่อดทนไว้ ไม่แสดงออกมา เป็นความเข้มแข็งของจิตที่ฝึกฝนมาจนทนทาน แกร่งกล้าแล้วตรงกับภาษาพระว่า ขันติ คือความอดทนมี 3 ลักษณะได้แก่

1. ทนลำบาก ได้แก่ ทนทุกขเวทนาความเจ็บปวดต่าง ๆ ได้ไม่บ่นไม่ร้องเจ็บป่วยนิดหน่อยก็ทนเอาไว้ หรือเจ็บมากก็พยายามอดกลั้นเอาไว้
2. ทนตรากตรำ ได้แก่ ทนสู้งาน ทำมาหากินเลี้ยงปากเลี้ยงท้องอย่างตรากตรำหนักเอาเบาสู้อยู่ ไม่ท้อถอย ไม่ใช่คนประเภทเหยียบขี้ไก่ไม่ฝ่อ ทำอะไรจึงจด
3. ทนเจ็บใจ ได้แก่ ทนต่อการว่าร้าย คำทอจากปากคนอื่น ไม่เอามาเป็นอารมณ์ ใครเขาจะนิินทว่าร้ายหรือคำเสียดลึกลึกปลงใจได้ไม่ได้ตอบ เพราะจะทำให้ทะเลาะเบาะแว้งกันเปล่า ๆ

ในทางพระพุทธศาสนานั้นแยกความอดทนไว้ 2 ประการคือ

1. อดกลั้น หมายถึง เวลาได้รับความเจ็บปวดทางกายก็ได้ เวลาตรากตรำทำงานหนักก็ดี เวลามีคนมาหาว่าร้ายคำทอก็ดี พยายามอดกลั้นไว้ ไม่แสดงออกถึงความอ่อนแอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาใครมาว่าฉอด ๆ ต่อหน้าก็เอาหูทวนลมเสีย

2. อุดม สูงขึ้นกว่าอดกลั้น เพราะอดกลั้นเรายังเดือดอยู่ในใจ แต่สู้ข่มไว้ ไม่แสดงออกมา ส่วนอดทนคือความไม่โกรธเลย

ขันติกับความไม่โกรธเป็นคุณธรรมเกี่ยวพันกัน คนที่จะมีความอดทนต้องเป็นคนไม่โกรธ การฝึกใจให้มีความอดทนมิใช่เรื่องยากเพียงหัดเป็นคนใจเย็น ไม่โกรธใคร หัดหนักแน่นไว้ก็ถือว่ามีความอดทนแล้ว (พระเทพเวที. 2535 : 18)

พระกวี ธรรมะโชโต (2540 : 10) ได้ให้ความหมายของความอดทนเป็นขันติ คือเป็นผู้ที่ตั้งใจจะให้บรรลุความดีงาม 3 ทางคือ

1. ความอดทนทางกาย ได้แก่ อดทนต่อแดด ลม หนาว ร้อน ลำบาก ตรากตรำ
2. ความอดทนทางวาจา ได้แก่ ความอดทนในการกล่าวโต้ตอบ โต้แย้งต่อ วาจาหรือคำพูดผู้อื่น
3. ความอดทนทางใจ ความอดทนต่อความโกรธ โสภ ไม้ห้วนไหวต่อ อารมณ์ที่มากระทบจนแสดงออกนอกหน้า แม้แต่การอดใจไม่ใช่ว่าส่ายสว่สวาย ฟุ้งเฟ้อ จึงพอสรุปการมีความอดทนได้ดังนี้
 1. อดทนเมื่อเกิดอุปสรรค
 2. ปฏิบัติงานเต็มที่ ไม่ท้อไม่ขี้ขลาดกลางคัน
 3. มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์
 4. ไม่โกรธ ไม่โลภ

2.12 มองการณ์ไกล

การมองการณ์ไกล เป็นสิ่งที่สามารถนำมาช่วยในการแก้ไขกับชีวิต คนส่วนใหญ่เมื่อทำอะไรลงไปแล้ว เมื่อผ่านไปก็กลับมาคิดว่าถ้าเราทำได้อย่างโน้นอย่างนี้ คงไม่เป็นอย่างทุกวันนี้ ฉะนั้นการมองการณ์ไกลสามารถใช้ได้ในด้านธุรกิจ ในการวางแผนต่าง ๆ จึงจำเป็นที่จะต้องติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม สามารถจับประเด็นปัญหาและความเปลี่ยนแปลงสิ่งสำคัญของสังคมได้ ซึ่งต้องวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างแตกฉาน ตลอดจนพยายามใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร และสรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ (วิทย์ เทพยา. 2524 : 5 - 6)

สรุปคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระได้ว่า ประสพการณ์ด้านธุรกิจมีความสำคัญต่อคุณลักษณะ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่จะนำความสำเร็จให้แก่นักเรียนผู้ที่เข้าสู่การประกอบอาชีพอิสระ โดยเฉพาะองค์ประกอบที่ว่าด้วยประสพการณ์ด้านธุรกิจนี้ในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษายังขาดอยู่มาก จึงนับได้ว่า คือปัญหาให้นักเรียนที่จบการศึกษาไม่คิดที่จะประกอบอาชีพส่วนตัวหวังจะเป็นข้าราชการ ลูกจ้างบริษัท หรือถ้าเลือกประกอบอาชีพส่วนตัวก็ประสบความสำเร็จน้อยมาก ดังที่ศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 (2532 : 94 - 100) วิจัยเรื่องความต้องการทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่า ควรพัฒนาแนวทางการประกอบอาชีพอิสระโดยส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ และร่วมฝึกปฏิบัติการวางแผนการจัดการเชิงธุรกิจ เช่น การตลาด การผลิต ทุนหมุนเวียน การส่งเสริมการผลิต การจำหน่ายของนักเรียน เป็นต้น จนเห็นว่าการประกอบอาชีพอิสระมีความสำคัญเป็นอาชีพที่ทำยากก่อให้เกิดทักษะของการสร้างงานแทนการรองานจากภาครัฐบาลหรือเอกชน เป็นความมุ่งหวังใหม่สำหรับผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของกรมสามัญศึกษา โดยเฉพาะครู นับว่าเป็นผู้ที่มิบทบาทสำคัญในการให้การศึกษาแก่นักเรียน แล้วควรให้การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระด้วย เพราะการสอนของครูมีอิทธิพลต่อนักเรียน จากการวิจัยของ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ (2535 : 63 - 64) พบว่า การมีคุณสมบัติเหมาะสมกับการประกอบอาชีพอิสระ และการมีคุณลักษณะส่วนตัวที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ย่อมส่งผลให้ประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยเห็นว่าสมควรที่จะให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ซึ่งจะเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนและเป็นผู้ช่วยสร้างทัศนคติที่ดี มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่นงานให้สำเร็จด้วยความอดทน โดยมองโลกในแง่ดี ประกอบความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนความรู้รอบตัว พร้อมทั้งมีการยืดหยุ่นในการทำงาน จากการรับฟังคำติชมของผู้อื่นแบบผู้มองการณ์ไกล อันจะได้ผลกำไรตอบแทนหลอมรวมกันเป็นทักษะ และความตระหนักต่ออาชีพอิสระ สามารถออกไปประกอบอาชีพในตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า อายุ การศึกษา ประสพการณ์การทำงาน มีผลต่อการพัฒนาความรู้ ทักษะ และความเข้าใจของครูที่สอนช่างอุตสาหกรรมที่มีต่ออาชีพอิสระ เพื่อนำผลการวิจัยไปประกอบข้อมูลวางแผนหลักสูตร เพื่อพัฒนาครูผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความต้องการการพัฒนา
คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรม
เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 6 ประกอบด้วยโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัด
เขตการศึกษา 6 จำนวน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลพบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา
สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และจังหวัดอุทัยธานี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้สอนช่างอุตสาหกรรม
เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 6 จำนวน 120 คน โดยการสุ่มเอาเฉพาะโรงเรียนขนาดใหญ่ ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัดและโรงเรียน

จังหวัด	โรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง
1. ลพบุรี	13	21
2. ชัยนาท	6	10
3. พระนครศรีอยุธยา	19	23
4. สระบุรี	11	20
5. สิงห์บุรี	4	12
6. อ่างทอง	6	11
7. อุทัยธานี	8	23
รวม	67	120

จากตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 120 คน เป็นครูช่างอุตสาหกรรมในจังหวัดลพบุรี จำนวน 21 คน จังหวัดชัยนาท จำนวน 10 คน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 23 คน จังหวัดสระบุรี จำนวน 20 คน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 12 คน จังหวัดอ่างทอง จำนวน 11 คน และจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 23 คน และมาจากโรงเรียนในจังหวัดลพบุรี จำนวน 13 โรงเรียน จังหวัดชัยนาท จำนวน 6 โรงเรียน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 19 โรงเรียน จังหวัดสระบุรี จำนวน 11 โรงเรียน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 4 โรงเรียน จังหวัดอ่างทอง จำนวน 6 โรงเรียน และจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 6 โรงเรียน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครูช่างอุตสาหกรรม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามถึงความต้องการการพัฒนาคุณลักษณะของครูผู้สอนช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 12 ด้าน ๆ ละ 5 ข้อ รวม 60 ข้อ โดยมีตัวเลือก 5 อันดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด การตรวจให้คะแนนคิดตามน้ำหนักอัตราส่วนจากมากไปหาน้อย

ต้องการมากที่สุด คิดเป็นน้ำหนัก 5

ต้องการมาก คิดเป็นน้ำหนัก 4

ต้องการปานกลาง คิดเป็นน้ำหนัก 3

ต้องการน้อย คิดเป็นน้ำหนัก 2

ต้องการน้อยที่สุด คิดเป็นน้ำหนัก 1

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นด้านความต้องการเพิ่มในส่วนตอนที่ 2 ไม่สามารถถามครอบคลุม

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2.2.2 ศึกษาคำถามจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูผู้สอนช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

2.2.3 สร้างแบบสอบถามโดยใช้ข้อมูลจากข้อ 1 และข้อ 2 เพื่อให้ได้คำถามด้านละ 4 ข้อ รวมจำนวน 48 ข้อ เป็นแบบตรวจสอบรายการโดยมีตัวเลือก 5 อันดับ (check list) ซึ่งจะเป็คำถามตอนที่ 2

2.2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้กรรมการควบคุมปริญญาโทตรวจสอบแก้ไข

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากกรรมการควบคุมปริญญาโทแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบแก้ไข เสนอแนะเพิ่มเติม ตลอดจนวิเคราะห์ความเที่ยงตรงในเนื้อหา ความเข้าใจ และการใช้ภาษา

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจและแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้ (try - out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนช่วงอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ทำการวิจัย และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach. 1970 : 161)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยขอหนังสืออนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 6 ได้แก่ จังหวัดลพบุรี ชัยนาท อุทัยธานี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามและจัดเก็บข้อมูล

3.2 ส่งแบบสอบถามให้กับประชากรที่ทำการศึกษด้วยตนเองจำนวนหนึ่ง โดยทางไปรษณีย์อีกจำนวนหนึ่ง และให้ส่งกลับคืนให้แก่ผู้วิจัยภายในเวลา 1 เดือน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของครูช่วงอุตสาหกรรมโดยให้คำร้อยละ

4.2 นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาตรวจให้คะแนนซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะจำนวน 48 ข้อ แต่ละข้อเป็นคำถามแบบประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) (Best. 1981 : 181 - 182)

4.3 หาค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละข้อ และแต่ละด้านของแบบสอบถามตอนที่ 2 ถ้าข้อใดและด้านใดมีค่าเฉลี่ยต่ำสูงแสดงว่าผู้ตอบมีความต้องการมาก ถ้าข้อใดและด้านใดมีคะแนนเฉลี่ยต่ำแสดงว่าผู้ตอบมีความต้องการน้อย

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายความว่า คุณลักษณะที่ต้องการให้มีมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายความว่า คุณลักษณะที่ต้องการให้มีมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายความว่า คุณลักษณะที่ต้องการให้มีปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายความว่า คุณลักษณะที่ต้องการให้มันน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 100 - 1.49 หมายความว่า คุณลักษณะที่ต้องการให้มันน้อยที่สุด
 (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ค่าร้อยละในแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2 ค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) โดยใช้สูตรของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536 : 60) เพื่อหาค่าเฉลี่ยแบบสอบถามเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยส่วนรวม เพื่อประเมินลำดับและระดับความต้องการการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{\sum f}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	f	แทน	ค่าความถี่
	$\sum fX$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน
	$\sum f$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของความถี่ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนข้อมูลทั้งหมด (N)

5.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 64) เพื่อศึกษาความเบี่ยงเบนเป็นรายชื่อ รายด้าน โดยส่วนรวม โดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{n \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	ΣfX^2	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง คูณความถี่
	n	แทน	จำนวนตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
	$(\Sigma fX)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนคูณความถี่ทั้งหมด ยกกำลังสอง
	n - 1	แทน	องศาแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้
เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS - X (Statistical Package for the Social
Sciences - Version X)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลสื่อความหมายตรงกันผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ดำเนินการสอน และวิชาที่สอน โดยหาค่าร้อยละ ดังตาราง 2

ตอนที่ 2 ระดับความต้องการการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม แต่ละด้านและรวม 12 ด้าน โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตาราง 3 - 15

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ดำเนินการสอน และวิชาที่สอน โดยหาค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงสถานภาพของครูช่างอุตสาหกรรมผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย.....	106	88.33
1.2 หญิง.....	14	11.67
2. อายุ		
2.1 20 - 30 ปี.....	16	13.33
2.2 31 - 40 ปี.....	31	25.83
2.3 41 ปีขึ้นไป.....	73	60.84
3. วุฒิกการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี.....	13	10.83
3.2 ปริญญาตรี.....	100	83.33
3.3 สูงกว่าปริญญาตรี.....	7	5.84
4. ประสบการณ์ดำเนินการสอน		
4.1 ต่ำกว่า 6 ปี.....	19	15.83
4.2 6 - 10 ปี.....	15	12.50
4.3 11 ปีขึ้นไป.....	86	71.67
5. วิชาที่สอน		
5.1 ช่างไฟฟ้า.....	20	16.66
5.2 ช่างอิเล็กทรอนิกส์.....	6	5.00
5.3 หัตถกรรม.....	14	11.67
5.4 ช่างเขียนแบบ.....	9	7.50
5.5 ช่างยนต์.....	25	20.83
5.6 ช่างปั้น.....	2	1.67
5.7 ช่างก่อสร้าง.....	18	15.00
5.8 ช่างกล.....	12	10.00
5.9 ช่างโลหะ.....	14	11.67
รวม	120	100

จากตาราง 2 ครูช่างอุตสาหกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 120 คน จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 88.33 รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.67 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนมากอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 60.84 รองลงมาตามลำดับ มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 25.83 และอายุระหว่าง 20 - 30 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ส่วนมากมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 รองลงมาตามลำดับมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.83 และมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.84 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ดำเนินการสอน พบว่า ส่วนมากมีประสบการณ์จำนวนต่ำกว่า 6 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.83 และมีประสบการณ์จำนวนระหว่าง 6 - 10 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 เมื่อจำแนกตามวิชาที่สอน พบว่า ส่วนมากสอนวิชาช่างยนต์ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 รองลงมาตามลำดับ สอนวิชาช่างไฟฟ้า จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 สอนวิชาช่างก่อสร้าง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 สอนวิชาช่างหัตถกรรม จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.67 สอนวิชาช่างโลหะ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.67 สอนวิชาช่างกล จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 สอนวิชาช่างเขียนแบบ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 สอนวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และสอนวิชาช่างปั้น จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.67

ตอนที่ 2 ระดับความต้องการการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม แต่ละด้านและรวม 12 ด้าน โดยหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์แสดงดังตาราง 3 - 15

ตาราง 3 แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
แต่ละด้านและรวม 12 ด้าน

คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม	ครูช่างอุตสาหกรรม (N = 120)		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง.....	4.24	0.67	มาก
2. ด้านการมองโลกในแง่ดี.....	3.81	0.94	มาก
3. ด้านการเป็นผู้นำ.....	4.19	0.73	มาก
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์.....	4.07	0.62	มาก
5. ด้านความรู้ความสามารถรอบตัว.....	3.95	0.64	มาก
6. ด้านมนุษยสัมพันธ์.....	4.26	0.69	มาก
7. ด้านการยืดหยุ่นในการทำงาน.....	3.94	0.66	มาก
8. ด้านการยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่น.....	4.24	0.66	มาก
9. ด้านมุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จ.....	4.33	0.64	มาก
10. ด้านหวังผลกำไร.....	3.65	0.92	มาก
11. ด้านความมานะอดทน.....	4.08	0.64	มาก
12. ด้านมองการณ์ไกล.....	4.00	0.63	มาก
รวม	4.06	0.75	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมเป็นรายด้าน พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านมุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จ ($\bar{X} = 4.33$, S.D = 0.64) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.26$, S.D = 0.69) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.24$, S.D = 0.67) ด้านการยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.24$, S.D = 0.66) ด้านการเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.19$, S.D = 0.73) ด้าน

ความมานะอดทน ($\bar{X} = 4.08$, S.D = 0.64) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.07$, S.D = 0.62) ด้านมองการณ์ไกล ($\bar{X} = 4.00$, S.D = 0.63) ด้านความรู้ความสามารถรอบตัว ($\bar{X} = 3.95$, S.D = 0.64) ด้านการยืดหยุ่นในการทำงาน ($\bar{X} = 3.94$, S.D = 0.66) ด้านการมองโลกในแง่ดี ($\bar{X} = 3.81$, S.D = 0.94) และด้านหวังผลกำไร ($\bar{X} = 3.65$, S.D = 0.92) ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	ครูช่างอุตสาหกรรม (N = 120)		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. สามารถตัดสินใจในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าถูกต้อง...	4.38	0.57	มาก
2. กล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ...	4.08	0.52	มาก
3. ทำงานด้วยความมั่นใจ ไม่ลังเล.....	4.25	0.75	มาก
4. ทำงานด้วยความมั่นใจ.....	4.23	0.63	มาก
รวม	4.24	0.67	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านความเชื่อมั่นในตนเองเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ แต่ข้อที่เป็นอันดับสูงสุด ได้แก่ สามารถตัดสินใจในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าถูกต้อง ($\bar{X} = 4.38$, S.D = 0.75) และข้อที่ต้องการอยู่ในระดับมาก แต่เป็นอันดับต่ำสุดคือ กล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ ($\bar{X} = 4.08$, S.D = 0.52)

ตาราง 5 แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
ด้านการมองโลกในแง่ดี

คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านการมองโลกในแง่ดี	ครูช่างอุตสาหกรรม (N = 120)		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. มีความเชื่อมั่นในสิ่งที่เกิดขึ้นว่าเป็นที่ถูกต้อง และดี.....	3.98	0.69	มาก
2. ไม่อิจฉา.....	4.09	0.92	มาก
3. ไม่ขี้สงสัย.....	3.50	0.85	มาก
4. ไม่ขี้نینทา.....	3.77	0.94	มาก
5. ไม่อาฆาต.....	3.87	1.09	มาก
6. ไม่อารมณ์เสียเสมอ.....	3.66	0.89	มาก
7. ไม่ขยายอุปสรรคเกินจริง.....	3.83	1.03	มาก
รวม	3.81	0.94	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านการมองโลกในแง่ดีเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ แต่ข้อที่เป็นอันดับสูงสุดคือ ไม่อิจฉา ($\bar{X} = 4.09$, S.D = 0.92) และข้อที่มีความต้องการมากแต่เป็นอันดับต่ำสุดคือ ไม่ขี้สงสัย ($\bar{X} = 3.35$, S.D = 0.85)

ตาราง 6 แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
ด้านการเป็นผู้นำ

คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านการเป็นผู้นำ	ครูช่างอุตสาหกรรม (N = 120)		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. สามารถนำความรู้และสติปัญญาไปใช้กับงาน...	4.37	0.59	มาก
2. มีวุฒิภาวะที่ดี.....	4.27	0.73	มาก
3. มีอุดมการณ์เกี่ยวกับองค์การ.....	3.93	0.87	มาก
4. ศรัทธาผลงานของผู้อื่น.....	4.18	0.65	มาก
รวม	4.19	0.73	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ แต่ข้อที่เป็นอันดับสูงสุดคือ สามารถนำความรู้และสติปัญญาไปใช้กับงาน ($\bar{X} = 4.37$, S.D = 0.59) และข้อที่มีความต้องการมากแต่อันดับต่ำสุดคือ มีวุฒิภาวะที่ดี ($\bar{X} = 4.27$, S.D = 0.73)

ตาราง 7 แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
ด้านความคิดสร้างสรรค์

คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์	ครูช่างอุตสาหกรรม (N = 120)		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. มีทักษะในการใช้ความคิดจากการสังเกต.....	4.21	0.52	มาก
2. สามารถรวบรวมข้อมูลได้ถูกต้อง.....	4.00	0.64	มาก
3. สามารถสรุปข้อเท็จจริงได้ถูกต้อง.....	3.97	0.63	มาก
4. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นประโยชน์ได้เป็น อย่างดี.....	4.11	0.67	มาก
รวม	4.07	0.62	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ แต่ข้อที่เป็นอันดับสูงสุดคือ มีทักษะในการใช้ความคิดจากการสังเกต ($\bar{X} = 4.21$, S.D = 0.52) และข้อที่มีความต้องการมากแต่อันดับต่ำสุดคือ สามารถสรุปข้อเท็จจริงได้ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.97$, S.D = 0.63)

ตาราง 9 แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
ด้านมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์	ครูช่างอุตสาหกรรม (N = 120)		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. มีปฏิสัมพันธ์ในหมู่เพื่อน.....	4.30	0.71	มาก
2. ยินดีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น.....	4.33	0.60	มาก
3. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความสนใจ.....	4.23	0.68	มาก
4. ยิ้มแย้มแจ่มใส.....	4.19	0.74	มาก
5. รักเพื่อนภายในกลุ่ม.....	4.38	0.71	มาก
6. ใช้คำพูดสุภาพเรียบร้อย.....	4.11	0.67	มาก
รวม	4.26	0.69	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ แต่ข้อที่เป็นอันดับสูงสุดคือ รักเพื่อนภายในกลุ่ม ($\bar{X} = 4.48$, S.D = 0.71) และข้อที่มีความต้องการมากแต่อันดับต่ำสุดคือ ใช้คำพูดสุภาพเรียบร้อย ($\bar{X} = 4.11$, S.D = 0.67)

ตาราง 10 แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
ด้านการยืดหยุ่นในการทำงาน

คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านการยืดหยุ่นในการทำงาน	ครูช่างอุตสาหกรรม (N = 120)		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. โอนอ่อนผ่อนตามต่อปัจจัยภายนอกอันมีผล ลบต่อกิจการงานที่ต้องดำเนินงานไปตามแผน การที่วางไว้.....	3.88	0.69	มาก
2. การประสานประโยชน์สามารถลดลงใน บางประการ.....	3.93	0.66	มาก
3. ถ้อยทีถ้อยอาศัยกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน.....	4.02	0.66	มาก
รวม	3.94	0.66	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านการยืดหยุ่นในการทำงานเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ แต่ข้อที่เป็นอันดับสูงสุดคือ ถ้อยทีถ้อยอาศัยกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.02$, S.D = 0.66) และข้อที่มีความต้องการมากที่สุดเป็นอันดับต่ำสุดคือ โอนอ่อนผ่อนตามต่อปัจจัยภายนอกอันมีผลต่อกิจการงานที่ต้องดำเนินงานไปตามแผนการที่วางไว้ ($\bar{X} = 3.88$, S.D = 0.69)

ตาราง 11 แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
ด้านการยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่น

คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านการยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่น	ครูช่างอุตสาหกรรม (N = 120)		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น.....	4.32	0.59	มาก
2. รับฟังความคิดเห็นและโต้แย้ง.....	4.20	0.71	มาก
3. ยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์.....	4.20	0.68	มาก
รวม	4.24	0.66	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านการยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่นเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ได้แก่ เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.59) รับฟังความคิดเห็นและโต้แย้ง ($\bar{X} = 4.20$, S.D = 0.71) และยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์ ($\bar{X} = 4.20$, S.D = 0.68) ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
ด้านมุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จ

คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านมุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จ	ครูช่างอุตสาหกรรม (N = 120)		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. ทำงานด้วยความตั้งใจ.....	4.39	0.63	มาก
2. มุ่งมั่นมุมานะ.....	4.29	0.61	มาก
3. จิตใจแน่วแน่มั่นคงต่อวัตถุประสงค์ของงาน จนงานบรรลุตามเป้าหมาย.....	4.30	0.68	มาก
รวม	4.33	0.64	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านมุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ แต่ข้อที่เป็นอันดับสูงสุดคือทำงานด้วยความตั้งใจ ($\bar{X} = 4.39$, S.D = 0.63) และข้อที่มีความต้องการมากแต่อันดับต่ำสุดคือ มุ่งมั่นมุมานะ ($\bar{X} = 4.29$, S.D = 0.61)

ตาราง 13 แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
ด้านหวังผลกำไร

คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านหวังผลกำไร	ครูช่างอุตสาหกรรม (N = 120)		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. มีความเข้าใจหลักการดำเนินงานด้านธุรกิจเพื่อ มีกำไร.....	3.67	0.96	มาก
2. สามารถคิดต้นทุนราคาขาย และกำไรได้ ถูกต้อง.....	3.70	0.89	มาก
3. มีความสามารถคาดคะเนทำเลการค้าที่ดีได้.....	3.65	0.91	มาก
รวม	3.65	0.92	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านหวังผลกำไรเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ แต่ข้อที่เป็นอันดับสูงสุดคือ สามารถคิดต้นทุนราคาขายและกำไรได้ถูกต้อง ($\bar{X} = 3.70$, S.D = 0.89) และข้อที่มีความต้องการมากแต่อันดับต่ำสุดคือ มีความสามารถคาดคะเนทำเลการค้าที่ดีได้ ($\bar{X} = 3.65$, S.D = 0.91)

ตาราง 14 แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
ด้านความมานะอดทน

คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านความมานะอดทน	ครูช่างอุตสาหกรรม (N = 120)		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. สภาวะจิตใจต้องการต่อสู้กับอุปสรรค.....	4.02	0.71	มาก
2. สามารถควบคุมอารมณ์ในการทำงาน.....	4.04	0.56	มาก
3. ไม่ทิ้งขว้างงานกลางคัน.....	4.18	0.65	มาก
รวม	4.08	0.64	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านความมานะอดทนเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ แต่ข้อที่เป็นอันดับสูงสุดคือ ไม่ทิ้งขว้างงานกลางคัน ($\bar{X} = 4.18$, S.D = 0.65) และข้อที่มีความต้องการมากแต่อันดับต่ำสุดคือ สภาวะจิตใจต้องการต่อสู้กับอุปสรรค ($\bar{X} = 4.02$, S.D = 0.71)

ตาราง 15 แสดงระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
ด้านมองการณ์ไกล

คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านมองการณ์ไกล	ครูช่างอุตสาหกรรม (N = 120)		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. มีความเข้าใจสภาพแวดล้อมต่าง ๆ.....	4.18	0.55	มาก
2. มีความคิดนำสภาพแวดล้อมมาใช้ประโยชน์.....	4.08	0.54	มาก
3. มีความคิดริเริ่มโครงการใหม่ ๆ.....	3.93	0.60	มาก
4. สามารถวางแผนงานได้อย่างถูกต้อง.....	3.91	0.59	มาก
5. สามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสมกับการ เปลี่ยนแปลง.....	4.01	0.60	มาก
รวม	4.00	0.63	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่าครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านมองการณ์ไกลเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ แต่ข้อที่เป็นอันดับสูงสุดคือ มีความเข้าใจสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.18$, S.D = 0.55) และข้อที่มีความต้องการมากแต่อันดับต่ำสุดคือ สามารถวางแผนงานได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 3.19$, S.D = 0.59)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 รวม 12 ด้าน ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การเป็นผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้รอบตัว มนุษยสัมพันธ์ ความยืดหยุ่นในการทำงาน การยอมรับในข้อเสนอแนะ ความมุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จ การหวังผลกำไร ความมานะอดทน และมองการณ์ไกล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูช่างอุตสาหกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนในจังหวัดต่าง ๆ จำนวน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลพบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และอุทัยธานี จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยการประเมินคุณลักษณะที่เป็นความต้องการพัฒนาของครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 12 ด้าน รวมทั้งสิ้น 48 ข้อ แบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยขออนุญาตสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด เขตการศึกษา 6 เพื่อแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง และส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 ฉบับ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 เดือน กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืนจำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถามและจำแนกตามสถานภาพ
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (Statistical Package for the Social Sciences - Version X) จากแบบสอบถามความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ตามความต้องการของครูช่างอุตสาหกรรม

2.1 หาค่าร้อยละ

2.2 หาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยสรุปผลตามลำดับได้ดังนี้

1. ครูช่างอุตสาหกรรมผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 120 คน เพศชาย ร้อยละ 88.33 เพศหญิง ร้อยละ 11.67 ส่วนมากอายุ 41 ปีขึ้นไป ร้อยละ 60.84 รองลงมาตามลำดับ มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ร้อยละ 25.83 และอายุระหว่าง 20 - 30 ปี ร้อยละ 13.33 ส่วนมากมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 83.33 รองลงมาตามลำดับ มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 10.83 และมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 5.84 ส่วนมากมีประสบการณ์ดำเนินการสอน จำนวน 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 71.67 รองลงมาตามลำดับ มีประสบการณ์ดำเนินการสอนต่ำกว่า 6 ปี ร้อยละ 15.83 และมีประสบการณ์ดำเนินการสอนระหว่าง 6 - 10 ปี ร้อยละ 12.50 ส่วนมากสอนวิชาช่างยนต์ ร้อยละ 20.83 รองลงมาตามลำดับ สอนวิชาช่างไฟฟ้า ร้อยละ 16.66 สอนวิชาช่างก่อสร้าง ร้อยละ 15.00 สอนวิชาช่างหัตถกรรม ร้อยละ 11.67 สอนวิชาช่างโลหะ ร้อยละ 11.67 สอนวิชาช่างกล ร้อยละ 10.00 สอนวิชาช่างเขียนแบบ ร้อยละ 7.50 สอนวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 5.00 และสอนวิชาช่างปั้น ร้อยละ 1.67

2. ระดับความต้องการการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม

2.1 ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความมุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านการยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่น ด้านการเป็นผู้นำ ด้านความมานะอดทน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองการณ์ไกล ด้านความรู้ความสามารถรอบตัว ด้านการยืดหยุ่นในการทำงาน ด้านการมองโลกในแง่ดี และด้านหวังผลกำไร ตามลำดับ

2.2 ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายคุณลักษณะ พบว่า มีความต้องการพัฒนาทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากน้อยไปมากดังนี้ สามารถตัดสินใจในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าถูกต้อง กล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ ทำงานด้วยความมั่นใจ ไม่ลังเล และทำงานด้วยความมั่นใจ

2.3 ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านการมองโลกในแง่ดีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายคุณลักษณะ พบว่า มีความต้องการพัฒนาทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยกว่าดังนี้ ไม่อิจฉา มีความเชื่อมั่นในสิ่งที่เกิดขึ้นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและดี ไม่ขยายอุปสรรคเกินจริง ไม่อาฆาต ไม่ขี้นินทา ไม่อารมณ์เสียเสมอ และไม่จู้จี้ขี้สงสัย

2.4 ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายคุณลักษณะ พบว่า มีความต้องการพัฒนาทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยกว่าดังนี้ สามารถนำความรู้และสติปัญญาไปใช้กับงาน มีวุฒิภาวะที่ดี ศรัทธาผลงานของผู้อื่น และมีอุดมการณ์เกี่ยวกับองค์การ

2.5 ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายคุณลักษณะ พบว่า มีความต้องการพัฒนาทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยกว่าดังนี้ มีทักษะใน

การใช้ความคิดจากการสังเกต สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นประโยชน์ได้เป็นอย่างดี สามารถรวบรวมข้อมูลได้ถูกต้อง และสามารถสรุปข้อเท็จจริงได้ถูกต้อง

2.6 ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถรอบตัวอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายคุณลักษณะ พบว่า มีความต้องการพัฒนาทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยกว่าดังนี้ มีความเข้าใจแจ่มแจ้งเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในงานโดยตรง มีความเข้าใจแจ่มแจ้งเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในงานที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง และมีความเข้าใจแจ่มแจ้งเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจเบื้องต้น

2.7 ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายคุณลักษณะ พบว่า มีความต้องการพัฒนาทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยกว่าดังนี้ รักเพื่อนภายในกลุ่ม ยินดีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีปฏิสัมพันธ์ในหมู่เพื่อน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความสนใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส และใช้คำพูดสุภาพ เรียบร้อย

2.8 ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านการยึดหยุ่นในการทำงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายคุณลักษณะ พบว่า มีความต้องการพัฒนาทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยกว่าดังนี้ ถ้อยทีถ้อยอาศัยกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน การประสานประโยชน์ สามารถคลดลงในบางประการ และโอนอ่อนผ่อนตามต่อปัจจัยภายนอกอันมีผลต่อกิจการงานที่ต้องดำเนินงานไปตามแผนการที่วางไว้

2.9 ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านการยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายคุณลักษณะ พบว่า มีความต้องการพัฒนาทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยกว่าดังนี้ เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นและโต้แย้ง และยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์

2.10 ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านมุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายคุณลักษณะ พบว่า มีความต้องการพัฒนาทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยกว่าดังนี้ ทำงาน

ด้วยความตั้งใจ จิตใจแน่วแน่มั่นคงต่อวัตถุประสงค์ของงานจนงานบรรลุตามเป้าหมาย และมุ่งมั่นมะมานะ

2.11 ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านหวังผล กำไรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายคุณลักษณะ พบว่า มีความต้องการพัฒนาทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยกว่าดังนี้ สามารถคิดต้นทุน ราคาขายและกำไรได้ถูกต้อง มีความเข้าใจหลักการดำเนินงานด้านธุรกิจเพื่อมีกำไร และมีความสามารถคาดคะเนทำการค้าที่ดีได้

2.12 ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านความมานะอดทนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายคุณลักษณะ พบว่า มีความต้องการพัฒนาทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยกว่าดังนี้ ไม่ทิ้งขว้างงานกลางคัน สามารถควบคุมอารมณ์ในการทำงาน และสภาวะจิตใจต้องการต่อสู้กับอุปสรรค

2.13 ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะด้านมองการณ์ไกลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายคุณลักษณะ พบว่า มีความต้องการพัฒนาทุกคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยกว่าดังนี้ มีความเข้าใจสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีความคิดนำสภาพแวดล้อมมาใช้ประโยชน์ สามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มโครงการใหม่ ๆ และสามารถวางแผนงานได้อย่างถูกต้อง

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมส่วนมากเป็นเพศชาย อายุ 41 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ จำนวน 11 ปีขึ้นไป จึงเห็นได้ว่าครูช่างอุตสาหกรรมส่วนมากได้จบการศึกษามานาน ถ้าหากไม่เคยได้รับการพัฒนาโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือศึกษาด้วยตนเอง ครูช่างอุตสาหกรรมเหล่านี้จึงขาดความรู้และคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะเศรษฐกิจซบเซาเช่นนี้ การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพที่มุ่งส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่สังคมมีความต้องการ และหลักสูตรมัธยมศึกษาก็ได้สนับสนุนให้ดำเนินการได้ ดังนั้นครูผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรมจึงควรได้รับ

การพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคล เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียน

2. เมื่อพิจารณาระดับความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม จำนวน 12 ด้าน พบว่า คุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนทุกด้านและทุกข้อในแต่ละด้านมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมซึ่งอยู่ในระดับมาก ของมาตราส่วนประมาณค่า : 5 ระดับ ดังนั้นครูช่างอุตสาหกรรมควรได้รับการฝึกฝนเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เมื่อครูช่างอุตสาหกรรมมีประสบการณ์ตรง และทักษะในการจัดการประกอบการอาชีพอิสระเป็นที่ยอมรับของสังคม ผู้เรียนย่อมเชื่อมั่นในคำแนะนำและองค์ความรู้ที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ ผู้เรียนย่อมมีความมั่นใจตนเองมากขึ้น และมีความพร้อมที่จะดำเนินการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2535 : 63 - 64) ที่พบว่า การมีคุณลักษณะเหมาะสมกับการประกอบอาชีพอิสระ และการมีคุณลักษณะส่วนตัวที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพอิสระ ย่อมส่งผลให้ประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับ กมล สดุดะเสริฐ (2530 : 39) ที่กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งส่งผลความสำเร็จในการประกอบอาชีพและสอดคล้องกับงานวิจัยของ แมกซ์เวลล์ (Maxwell, 1960) ที่พบว่า เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองย่อมประสบผลสำเร็จในด้านการเรียน

3. ผลการวิจัยที่พบครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถนำคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียน จัดทำเป็นหลักสูตรการพัฒนาครูช่างอุตสาหกรรมด้วยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการทั้งในสถานที่ฝึกอบรมและในสถานประกอบการซึ่งเป็นหลักสูตรระยะสั้น ประกอบด้วยหัวข้อเรื่องดังนี้

3.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง ตัวบ่งชี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมมีความสามารถตัดสินใจในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าถูกต้อง กล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ ทำงานด้วยความมั่นใจ ไม่ลังเล และทำงานด้วยความมั่นใจ เพราะลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองนั้นเป็นคนกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ (จิตยา สุวรรณะชญ (2538 : 5) สอดคล้องกับคนที่มีความเชื่อมั่น ซึ่งเป็นลักษณะของการเป็นผู้นำ (สุชา จันทน์เฒ. 2524 : 152) และผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะเป็นผู้ที่

สามารถช่วยตนเองในการดำรงชีวิตได้ดี และสามารถแก้ปัญหาเมื่อเกิดอุปสรรค มีความกล้าในการตัดสินใจ

3.2 การมองโลกในแง่ดี ตัวบ่งชี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมไม่อิงฉ้อ มีความเชื่อมั่นในสิ่งที่เกิดขึ้นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและดี ไม่ขยายอุปสรรคเกินจริง ไม่อาฆาต ไม่ขี้นินทา ไม่อารมณ์เสียเสมอ และไม่ขี้สงสัย เพราะว่ามันอยู่ที่มองโลกในแง่ดี มักมีความเชื่อมั่นในตัวเอง ศรัทธาในความจริง ปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ได้โดยง่าย มีกำลังใจ ไม่ลังเล (สมิต อาชนิจกุล. 2526 : 30) สอดคล้องกับผู้ที่มีมองไปข้างหน้าอย่างไม่หวาดกลัวและส่ายมือ พร้อมทั้งจะเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ และกล้าที่จะแก้ปัญหา พวกนี้ก็จะถือว่าเป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดีอย่างแท้จริง (สมชาติ กิจรรมย. 2536 : 134)

3.3 การเป็นผู้นำ ตัวบ่งชี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมมีความสามารถนำความรู้และสติปัญญาไปใช้กับงาน มีวุฒิภาวะที่ดี ศรัทธาผลงานของผู้อื่น และมีอุดมการณ์เกี่ยวกับองค์การ ซึ่งสอดคล้องกับ กำจัด สวัสดิโอ (2520 : 42) ได้สรุปคุณสมบัติของการเป็นผู้นำไว้เช่นกันว่า ผู้นำต้องมีความรู้และสติปัญญาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ร่วมงาน ผู้นำต้องมีวุฒิภาวะที่ดีหรือความเป็นผู้ใหญ่ เพราะจะสร้างความรู้สึกมั่นคงในอารมณ์ของผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้นำต้องมีอุดมการณ์ เพราะจะสร้างศรัทธาให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

3.4 ความคิดสร้างสรรค์ ตัวบ่งชี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมมีทักษะในการใช้ความคิดจากการสังเกต สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นประโยชน์ได้เป็นอย่างดี สามารถรวบรวมข้อมูลได้ถูกต้องและสามารถสรุปข้อเท็จจริงได้ถูกต้อง ดังที่ สมิต อาชนิจกุล (2526 : 26) สรุปไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์นับเป็นเครื่องมือของมนุษย์ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เป็นความคิดซึ่งรวมการใช้เหตุผลเข้ากับการคิด ประเภทที่ใช้นิภาพกับการใช้ความสามารถในการคาดคะเน มนุษย์อาจเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้โดยอาศัยความบังเอิญ (Inspired) หรือโดยอาศัยวิธีการรวบรวม (Organized) โดยรวบรวมการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันมาสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจน์ ภาควรรณ (2532 : 30) ว่า ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) เป็นการคิดค้นเพื่อพบความสัมพันธ์ใหม่ของสิ่งต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ คุณค่า

และแปลกใหม่กว่าเดิม มีลักษณะและแนวใหม่ เป็นการประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ หรือคิดปรับปรุงวิธีการที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ง่ายขึ้น สะดวกขึ้น เป็นต้น

3.5 ความรู้ความสามารถรอบตัว ตัวบ่งชี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมมีความเข้าใจแจ่มแจ้งเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในงานโดยตรง มีความเข้าใจแจ่มแจ้งเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในงานที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง และมีความเข้าใจแจ่มแจ้งเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจเบื้องต้น และนักการศึกษาท่านหนึ่งคือ ปรทัสน์ รัชทรงศิริ (2531 : 124 - 125) ได้กล่าวสอดคล้องกันว่า ความรู้คือแสงสว่างสำหรับมนุษย์ทุกคน และเป็นพลังอำนาจอย่างแท้จริง ทางความคิดที่จะวิวัฒนาการสังคมหรือเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ความรู้รอบตัวหรือประสบการณ์นี่คือปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง และก็เป็นสิ่งที่ดีมากที่สุด วลิต อ่อนนิม (2538 : 3) กล่าวว่า ความรู้รอบตัวนั้นไม่จำเป็นต้องเรียนรู้ในห้องเรียนเสมอไป

3.6 มนุษยสัมพันธ์ ตัวบ่งชี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมมีความรักเพื่อนภายในกลุ่ม ยินดีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีปฏิสัมพันธ์ในหมู่เพื่อน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความสนใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส และใช้คำพูดสุภาพเรียบร้อย ซึ่งเป็นผลดีสอดคล้องกับ เอ็ดวิน บี ฟลิปโป (Edwin B. Flippo. 1966 : 15) มนุษยสัมพันธ์ในทางวิชาการคือสภาพความสัมพันธ์ของมนุษย์ที่เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิตร่วมกันอย่างราบรื่น หรือทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และทุกฝ่ายได้รับความพึงพอใจทั้งในด้านเศรษฐกิจ จิตใจ และสังคมโดยทั่วหน้ากัน

3.7 การยืดหยุ่นในการทำงาน ตัวบ่งชี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมมีความสามารถด้อยที่ถ้อยอาศัยกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน การประสานประโยชน์สามารถลดลงในบางประการ และโอนอ่อนผ่อนตามต่อปัจจัยภายนอกอันมีผลต่อกิจการงานที่ต้องดำเนินงานไปตามแผนการที่วางไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมพิศ แดงโกเมน (2538 : 26) ว่าในการทำงานแม้จะขยันทำงาน แต่ถ้าไม่รู้จักการยืดหยุ่นแล้วผลงานจะน้อยและด้อยคุณภาพ ซึ่งการยืดหยุ่นในการทำงานนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการวางแผนและปฏิบัติตามแผน ตลอดจนปรับเปลี่ยนเพื่อให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายของส่วนตัวหรือองค์การ

3.8 การยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่น ตัวบ่งชี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมยินดีเปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นและโต้แย้ง และยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์ สอดคล้องกับ สุชา จันทน์อม (2524 : 28) สรุปว่า คนส่วนมากจะถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ คือเมื่อตนคิดอย่างไรก็ต้องว่าดี ถ้าใครมีความคิด

ที่ขัดแย้งกับตนก็อาจจะเกิดความไม่พอใจ เพราะมนุษย์มีสันดานคือทิฐิ ในการสร้างสัมพันธภาพความเข้าใจอันดีงามต่อผู้ร่วมงานต่อผู้ร่วมงาน เพื่อให้เกิดความรักใคร่ทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ เราควรรับฟังผู้อื่นบ้าง

3.9 มุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จ ตัวบ่งชี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมมีความสามารถทำงานด้วยความตั้งใจ จิตใจแน่วแน่ มั่นคงต่อวัตถุประสงค์ของงานจนงานบรรลุตามเป้าหมายและมุ่งมั่นมุ่งมั่น สอดคล้องกับ โสรัฐ โปธิแก้ว (2527 : 15) สรุปว่า การทำงานให้สำเร็จนั้นประมาณร้อยละ 99 สำเร็จเป็นเรื่องของจิตใจมุ่งมั่น และความมุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง การเอาใจใส่ในการทำงานหรือฝ่าฟันในการนั้น อยู่เสมอ การดูแลงานนั้นได้ทำไปแล้วอย่างไร การเอาใจใส่ในงานที่ทำอย่างมุ่งมั่นต่อเป้าหมาย เป็นการรวมพลังทั้งหมดของตนเองให้แก่สิ่งที่ต้องการ

3.10 หวังผลกำไร ตัวบ่งชี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมมีความสามารถคิดต้นทุน ราคาขายและกำไรได้ถูกต้อง มีความเข้าใจหลักการดำเนินงานด้วยธุรกิจเพื่อมีกำไร และมีความสามารถคาดคะเนทำเลการค้าที่ดีได้ สอดคล้องกับ ยุพิน องคานนท์ (2533 : 42) ผู้ที่จะประกอบอาชีพอิสระ หรืออาชีพส่วนตัวได้ดีขึ้น ต้องมีคุณลักษณะทางจิตหรือจิตลักษณะที่สำคัญ อันประกอบด้วยความรู้ด้านการตลาด การเลือกทำเลที่เหมาะสม การจัดสถานที่ เงินทุน และความรู้เรื่องการลงทุน

3.11 ความมานะอดทน ตัวบ่งชี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมไม่ทิ้งขว้างงานกลางคัน สามารถควบคุมอารมณ์ในการทำงาน และสภาวะจิตใจต้องการต่อสู้กับอุปสรรค สอดคล้องกับคำสอนทางพระพุทธศาสนา โดยพระกวี ธรรมโชโต (2540 : 29) ได้ให้ความหมายของความอดทนเป็นขันติ คือ เป็นผู้ที่ตั้งใจบรรลุความดีงาม 3 ทางคือ ความอดทนทางกาย ได้แก่ อดทนต่อร้อนหนาว ลำบากตรากตรำ อีกทางคือ ความอดทนทางวาจา ได้แก่ ความอดทนในการกล่าวโต้ตอบโต้แย้งต่อวาจา หรือคำพูดของผู้อื่น อีกทางคือความอดทนทางใจ คืออดทนต่อความโกรธ โลภ หลง จึงพอสรุปการมีความอดทน ดังนี้ อดทนเมื่อเกิดอุปสรรค ปฏิบัติงานเต็มที่ไม่วางขว้างกลางคัน มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ความไม่โกรธ ไม่โลภ อยากได้ในทุกเรื่อง

3.12 มองการณ์ไกล ตัวบ่งชี้คือ ครูช่างอุตสาหกรรมมีความเข้าใจสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีความคิดนำสภาพแวดล้อมมาใช้ประโยชน์ สามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มโครงการใหม่ ๆ และสามารถวางแผน

งานได้อย่างถูกต้อง วิทยา เทพยา (2524 : 5 - 6) มีความเห็นสอดคล้องว่า การมองการณ์ไกลสามารถใช้ได้ในด้านธุรกิจในการวางแผนต่าง ๆ จึงจำเป็นจะต้องติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม สามารถจัดประเด็นปัญหาและความเปลี่ยนแปลงสิ่งสำคัญของสังคมได้ ซึ่งต้องวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างแตกฉาน ตลอดจนพยายามใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร และสรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา

1. ผู้บริหารโรงเรียน ควรส่งเสริมให้ครูช่างอุตสาหกรรมประกอบอาชีพอิสระประเภทช่างอุตสาหกรรม โดยเปิดสถานประกอบการ เพราะจะทำให้ครูเพิ่มประสบการณ์ในทางธุรกิจ ซึ่งในภาพรวมครูต้องการพัฒนาประสบการณ์มาก
2. ผู้บริหารโรงเรียน ควรจัดให้มีสถานประกอบการในโรงเรียนเพื่อให้ครูช่างอุตสาหกรรมที่ไม่มีทุนส่วนตัวสามารถฝึกประสบการณ์ทางด้านธุรกิจได้
3. กรมสามัญควรจัดอบรมการจัดการการประกอบอาชีพอิสระประเภทช่างอุตสาหกรรมให้กับครูช่างอุตสาหกรรม โดยเน้นคุณลักษณะของการประกอบธุรกิจ
4. ควรส่งเสริมให้ครูมีโอกาสได้ฝึกประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการขนาดเล็ก ซึ่งสามารถนำมาใช้กับการพัฒนาคุณลักษณะของครูเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต ซึ่งผู้วิจัยจะได้ใกล้ชิดกับกลุ่มตัวอย่างและจะทำให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งมาก
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพในโรงเรียนที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลควรเป็นนักเรียนและผู้บังคับบัญชาของครูช่างอุตสาหกรรมด้วย

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพในโรงเรียนกับคะแนนเกณฑ์ปกติ (Norm) ที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการ
4. ควรศึกษารูปแบบการฝึกอบรมการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมเฉพาะด้านธุรกิจ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุคประเสริฐ. เพิ่มเติมวิชาอาชีพ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2530.
- กฤษณา รัชริส. ทำงานเป็น. อักษรพิมพ์. กรุงเทพฯ : 2535.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. มนุษย์สัมพันธ์เล่ม 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรพิทยา, 2534.
- กรองแก้ว อยู่สุข และ พิมพพา ศรายุทธ. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ. กรุงเทพฯ : คณะพานิชย์ศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 25 .
- กาญจน์ ภาณุสุวรรณ. ศิลปะกับชีวิต. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.
- กิติมา อรทัต. เทคนิคการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นในตนเอง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ดอกหญ้า, 2532.
- กำจัด สวัสดิโอ. คู่มือบัณฑิต วิธีสู่ความสำเร็จในการทำงาน. กรุงเทพฯ : มิตรนราการพิมพ์, 2520.
- เจริญ ไชยชนะ. เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เกษมบรรณกิจ, 2517.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. “โลกของงานอาชีพกว้างไกลถ้าไม่เลือกมากและเอาจริง,”
ใน สารพัฒนาหลักสูตร. 2532.
- โจเซฟ ที สต้าฟ. สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2538.
- จำนงค์ หอมแย้ม. ความรู้ทั่วไป. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2528.
- จำเนียร สาระนาค. มนุษย์สัมพันธ์ในธุรกิจเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์หัตถศิลป์,
2516.
- จรัส ค้วงสุวรรณ. มนุษย์สัมพันธ์กับการแนะแนว. กรุงเทพฯ : ธนการพิมพ์, 2527.
- ฉอาน อิศรศักดิ์. ฝึกกำลังใจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพร่พิทยา, 2532.
- ชัยยศ ลั่นดวงษ์. พื้นฐานการประกอบธุรกิจขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2534.
- จิต ภิบาลแทน. ความรู้รอบตัว. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ไชยวัฒน์ สมรรถภาพ. การค้นหาพลังความสามารถที่ซ่อนเร้นในตนเอง. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง, 2535.

- ทิตยา สุวรรณชฎ. **ชีวิตกับธุรกิจ**. กรุงเทพฯ : มุลินีเพื่อสถาบันการศึกษาวิชาการ
จัดการแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.
- . **แนวทางการประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ**. กรุงเทพฯ :
มุลินีเพื่อสถาบันการศึกษาวิชาการจัดการแห่งประเทศไทย, 2538.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. **ครูกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน**. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- นงราม เสธฐพานิช และคณะ. **การบริหารและการจัดการศึกษาของการมัธยมศึกษา
การส่งเสริมเพื่อการประกอบอาชีพอิสระส่วนตัว และการก้าวสู่การเป็น
ผู้ประกอบการขนาดเล็ก**. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- . **การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ :
สำนักงานการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2536.
- นงราม เสนาะล้ำ. **คุณลักษณะของแรงงานช่างเทคนิคสาขาก่อสร้างตามความต้องการ
ของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- นพคุณ ชูทัน. **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมอาชีพอิสระ
ประเภทช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- นิพนธ์ คันธเสรี. **มนุษย์สัมพันธ์เพื่อการพัฒนาสังคม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
โอเดียนสโตร์, 2528.
- นิพนธ์ ไห้งาม. **ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2530. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2535.
- บัญญัติ กุลสธภาพร. **ความต้องการคุณลักษณะของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในเขต
พื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก**. กรุงเทพฯ : สำนักงานศึกษาธิการเขต
เขตการศึกษา.12, 2532.
- ปัญญา เลี่ยมมา. **บัญชี (ปวส.)** กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2524.

- ปรทัศน์ รัชทรงศิริ. ความรู้รอบตัวที่ดูในโลกกว้าง. กรุงเทพฯ : อักษรพัฒนา, 2531.
- ประยูร ศรีประสานน์. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการระบบการสอนการงานและอาชีพ (หน่วยที่ 12). นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- ปราณี เถลิงพล. การศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษา ในส่วนภูมิภาคของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริการงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตรออกเซตการพิมพ์, 2535.
- พระกวี ธรรมโชโต. รักนิชธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา. 2540.
- พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, สถาบัน. มาตรฐานผู้ประกอบการ : ดัชนีการพัฒนาสินค้าไทย. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท. , 2537.
- พระพยอม กัลยาโณ. แรงงาน - แรงธรรม. นนทบุรี : โรงพิมพ์ชี้ทางธรรม นนทบุรี, 2537.
- พระเทพเวที. ธรรมบุญชีวิต. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์. กรุงเทพฯ : 2535.
- พินสุตร. ทานนท์. บทเรียนแห่งความก้าวหน้า. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2530.
- พิสิทธิ์ สารวิจิตร. รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาตนเองเพื่อความพึงพอใจในชีวิตและการงาน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529.
- ยุพิน องคานนท์. ทศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.
- วนิช บรรจง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูนครปฐม, 2516.

- วลิต อ่อนนิม. **ความรู้รอบตัว**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2538.
- วิชัย โสสุวรรณจินดา. **หัวหน้างานยุคใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
ธรรมนิติ, 2539.
- วิทยา เทพยา. **มนุษยสัมพันธ์**. สงขลา : โรงพิมพ์จึงจิง, 2516.
- . **มนุษยสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพร่พิทยา, 2524.
- วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์. **ความสำเร็จ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ต้นอ้อ, 2534.
- วุฒิ ประภาวัฒน์. **52 ลับดาห้สู่ความสำเร็จ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แสงดาว, 2539.
- ศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 6. **เอกสารประกอบการอบรมครูแนะแนวในโรงเรียน
มัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6**, กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2541.
- . **สรุปรายงานวิจัยเรื่องความต้องการทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 6**. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป.สมชาติ กิจยรรยา.
- สมชาติ กิจยรรยา. **สร้างกองทัพนักขาย**. กรุงเทพฯ : เอช - เอลการพิมพ์, 2538.
- สมพิศ แดงโกเมน. **ความยืดหยุ่นในการทำงาน**. กรุงเทพฯ : เอช เอ็น, 2538.
- สมิต อาชนิจกุล. **การพัฒนาตนเอง**. กรุงเทพฯ : สยามบรรณกิจ, 2529.
- สรยุทธ์ มินะพันธ์. **เศรษฐศาสตร์การจัดการ**. กรุงเทพฯ : คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2536.
- สุปราณี หนองพล. “ธุรกิจขนาดย่อม,” **อุตสาหกรรมสาร**. 33(13) : 15 - 28 ;
ตุลาคม 2533.
- สัญญา จัดตานนท์. **การศึกษากับการประกอบอาชีพอิสระ**. ปริญญาโท กศ.ด.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- สามัญศึกษา, กรม. **รายงานการประเมินผลการบริหารงบประมาณ โครงการส่งเสริม
การประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน ส.อ.ร.**
กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิจัยและประเมินผล, 2538.
- . **เอกสารประกอบโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระและการมีรายได้ระหว่างเรียน**.
กรุงเทพฯ : โรงเรียนโพธิสารพิทยากร, ม.ป.ป.

สามัญศึกษา, กรม. รายงานสรุปผลการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาความ

ต้องการศึกษาระดับมัธยมศึกษา. ราชบุรี : หน่วยงานพิเศษ

กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5, 2532.

ส่งเสริมอุตสาหกรรม, กรม. การพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไทยอุตสาหกรรม

ขนาดย่อมและขนาดกลางปี 2522 - 2533. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2527.

สุชา จันทน์เอม สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต.

กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

สุโท เจริญสุข. ปกิณกะจิตวิทยา 90 เรื่อง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม,

2530.

สุเมธ เดียววิศรเศรษฐ. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. บางแสน : คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527.

สุวิทย์ ชี้อยอด. สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยม

ศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. ถ่ายเอกสาร.

โสรัจ โปธิ์แก้ว. แห่งความสุขไสของชีวิต. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สายฟ้า, 2527.

เสฐียรพงษ์ วรรณปก. สูตรความสำเร็จแห่งชีวิต. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป,

2533.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ. รายงานการวิจัย : การศึกษาการประกอบอาชีพ

อิสระของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2535.

อารี เพชรผด. มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,

2530.

อจรร่า ทองดี. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความเชื่อมั่นในตนเองในการ

เขียนวิชาวรรณกรรมท้องถิ่นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์

ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2538.

อัมพิกา ไกรฤทธิ. มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2521.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. การบริการทักษะและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2538.

อุตสาหกรรม, กระทรวง. คู่มือผู้ลงทุนอุตสาหกรรม เรื่องการให้บริการทางวิชาการ

อุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2530.

———. ทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. กรุงเทพฯ :

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2538.

Best, John. W. **Research in Education**. 3rd. New Jersey : Printice - Hall, 1981.

Cronbach, Lee J. **Essential of Psychological Testing**. 3rd. ed. New York : Harper, 1970.

Flippo Edwin B. **Management : a Behavioral Approach**. Boston : Allyn and Bacon. 1966.

Keith, Lyman A. and Gubelline, Carlo E. **Introduction to Business Enterprise**.

New York : McGraw - Hill Book Company, 1971.

Davis Keith. **Human Behavioral Work**. New York : McGraw - Hill, 1977.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจ
แบบสอบถาม

โรงเรียนอยุธยาธานี
เลขรับ... 1817
วันที่... 25 พ.ค. 41
เวลา... 14.30 น.



ที่ ทม 1007/ 4370

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 พฤศจิกายน 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอยุธยาธานี

ด้วย นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันทรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จลวย ชีระเผ่าพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์อานวย รื่นพล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

๕. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๖. วิทยาลัยเทคโนโลยี
๗. วิทยาลัยเทคโนโลยี
๘. วิทยาลัยเทคโนโลยี

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. / โทรสาร. 258-4119

แจ้ง อ.ท. / อ.ส. / อ.ท. / อ.ท.

อ.ท. / อ.ส. / อ.ท. / อ.ท.

ดำเนินการตามแผน

(นางบุญเรือน พูลทรัพย์)
25 พ.ค. 41
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง

ที่ ทม 1007/ 4346



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 พฤศจิกายน 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมมโนมเกล้า นนทบุรี

ด้วย นายไพรัชศักดิ์ จันทร์สารานู นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันธกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ปรีชา ชมภูณูช เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายไพรัชศักดิ์ จันทร์สารานู ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร.258-4119

ที่ ทม 1007/๒๖๖๒



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 พฤศจิกายน 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ด้วย นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันธกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.ทวิช บุญศิริศรีมี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 436



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏพระนคร

ด้วย นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" โดยมี ดร.อุบลวิทย์ สุวคันธกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์วีระพล อารวรรณ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 4341



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ พฤศจิกายน 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้วย นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันธกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลุย ชีระเผ่าพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สมเดช รัชประมุข เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร.258-4119

ที่ ทม 1007/ ๕๖๖๖



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ ธันวาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้วย นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" โดยมี ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลุย ชีระเผ่าพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยขออนุญาตให้อาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ตอบแบบสอบถามความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ในระหว่างเดือนธันวาคม 2541 - มกราคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และจะกรุณามิหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๒๕๕๐



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖) ธันวาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศึกษาจังหวัดสระบุรี

ด้วย นายไพรัชศักดิ์ จันทร์สารานุกูล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันธกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยขออนุญาตให้อาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ตอบแบบสอบถามความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ในระหว่างเดือนธันวาคม 2541 - มกราคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายไพรัชศักดิ์ จันทร์สารานุกูล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามิหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๕๖๖๔



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ ธันวาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดลพบุรี

ด้วย นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" โดยมี ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลวย ชีระเฟื่องพจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยขออนุญาตให้อาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ตอบแบบสอบถามความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ในระหว่างเดือนธันวาคม 2541 - มกราคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 8661



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ ธันวาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดชัยนาท

ด้วย นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันทรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถาวร ชีระเผ่าพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยขออนุญาตให้อาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ตอบแบบสอบถามความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ในระหว่างเดือนธันวาคม 2541 - มกราคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๘๖๖๕



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ ธันวาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

ด้วย นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันทรกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยขออนุญาตให้อาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ตอบแบบสอบถามความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ในระหว่างเดือนธันวาคม 2541 - มกราคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๒๕๖



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ ธันวาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี

ด้วย นายไพรัชศักดิ์ จันทร์สารานุกูล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันธกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉนวน ชีระเผ่าพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยขออนุญาตให้อาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ตอบแบบสอบถามความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ในระหว่างเดือนธันวาคม 2541 - มกราคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายไพรัชศักดิ์ จันทร์สารานุกูล ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลารณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๕๕๖๖



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖) ธันวาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดอ่างทอง

ด้วย นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" โดยมี ดร.อุบวิทย์ สุวคันธกุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยขออนุญาตให้อาจารย์ผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ตอบแบบสอบถามความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ในระหว่างเดือนธันวาคม 2541 - มกราคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายพีระศักดิ์ จันทร์สารานุกูล ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมศิลป์
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้สำรวจความคิดเห็นของครูช่าง
อุตสาหกรรมศิลป์ต่อความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของตน เพื่อจะได้นำไปสู่การพัฒนา
คุณลักษณะต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูช่างอุตสาหกรรมผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ท่านขีดเครื่องหมาย / ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงในปัจจุบัน

เพศ

() ชาย

() หญิง

อายุปี

สอนวิชา อุตสาหกรรม สาขาวิชาช่าง.....

การศึกษา () ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

ประสบการณ์ดำเนินการสอน () ต่ำกว่า 6 ปี

() 6 - 10 ปี

() 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความต้องการการพัฒนาคุณลักษณะของครูวิชาช่างอุตสาหกรรม เพื่อการส่งเสริม
การประกอบอาชีพอิสระ

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5 : มากที่สุด

4 : มาก

3 : ปานกลาง

2 : น้อย

1 : น้อยที่สุด

คุณลักษณะของครูวิชาช่างอุตสาหกรรม	ระดับความต้องการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ก. ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง					
1. สามารถตัดสินใจในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าถูกต้อง					
2. กล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ					
3. ทำงานด้วยความมั่นใจ ไม่ลังเล					
4. ทำงานด้วยความมั่นใจ					
ข. ด้านการมองโลกในแง่ดี					
5. ความเชื่อมั่นในสิ่งที่เกิดขึ้นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และดี					
6. ไม่อิจฉา					
7. ไม่ขี้นังสีย					
8. ไม่ขี้นินทา					
9. ไม่อาฆาต					
10. ไม่อารมณ์เสียเสมอ					
11. ไม่ขยายอุปสรรคเกินจริง					

คุณลักษณะของครูวิชาช่างอุตสาหกรรม	ระดับความต้องการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ค. ด้านการเป็นผู้นำ					
12.สามารถนำความรู้และสติปัญญาไปใช้กับงาน					
13.มีวุฒิภาวะที่ดี					
14.มีอุดมการณ์เกี่ยวกับองค์การ					
15.ศรัทธาผลงานของผู้อื่น					
ง. ด้านความคิดสร้างสรรค์					
16.มีทักษะในการใช้ความคิดจากการสังเกต					
17.สามารถรวบรวมข้อมูลได้ถูกต้อง					
18.สามารถสรุปข้อเท็จจริงได้ถูกต้อง					
19.สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นประโยชน์ได้เป็นอย่างดี					
จ. ด้านความรู้ความสามารถรอบตัว					
20.มีความเข้าใจแจ่มแจ้งเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในงานโดยตรง					
21.มีความเข้าใจแจ่มแจ้งเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในงานที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง					
22.มีความเข้าใจแจ่มแจ้งเกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจเบื้องต้น					
ฉ. ด้านมนุษยสัมพันธ์					
23.มีปฏิสัมพันธ์ในหมู่เพื่อน					
24.ยินดีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
25.รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความสนใจ					
26.ยิ้มแย้มแจ่มใส					
27.รักเพื่อนภายในกลุ่ม					
28.ใช้คำพูดสุภาพเรียบร้อย					
ช. ด้านการยืดหยุ่นในการทำงาน					
29.โอนอ่อนผ่อนตามต่อปัจจัยภายนอก อันมีผลลบต่อ กิจการงานที่ต้องดำเนินงานไปตามแผนการที่วางไว้					
30.การประสานประโยชน์สามารถลดละในบางประการ					
31.ถ้อยทีถ้อยอาศัยกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน					

คุณลักษณะของครูวิชาช่างอุตสาหกรรม	ระดับความต้องการพัฒนา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ข. ด้านการยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่น 32.เปิดโอกาสให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น 33.รับฟังความคิดเห็นและโต้แย้ง 34.ยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์					
ฅ. ด้านมุ่งมั่นในงานจนสำเร็จ 35.ทำงานด้วยความตั้งใจ 36.มุ่งมั่นมุ่งมั่น 37.จิตใจแน่วแน่ มั่นคงต่อวัตถุประสงค์ของงานจนงานบรรลุตามเป้าหมาย					
ญ. ด้านหวังผลกำไร 38.มีความเข้าใจหลักการดำเนินงานด้านธุรกิจเพื่อมีกำไร 39.สามารถคิดต้นทุนราคาขายและกำไรได้ถูกต้อง 40.มีความสามารถคาดคะเนทำเลการค้าที่ดีได้					
ฎ. ด้านความมานะอดทน 41.สภาวะจิตใจต้องการต่อสู้กับอุปสรรค 42.สามารถควบคุมอารมณ์ในการทำงาน 43.ไม่ทิ้งขว้างงานกลางคัน					
ฏ. ด้านมองการณ์ไกล 44.มีความเข้าใจสภาพแวดล้อมต่าง ๆ 45.มีความคิดนำสภาพแวดล้อมมาใช้ประโยชน์ 46.มีความคิดริเริ่มโครงการใหม่ ๆ 47.สามารถวางแผนงานได้อย่างถูกต้อง 48.สามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง					

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายพิระศักดิ์ ชื่อสกุล จันทร์สำราญ

เกิดวันที่ 18 เดือน สิงหาคม พุทธศักราช 2497

สถานที่เกิด

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 43/15 หมู่ 1 ตำบลไผ่ลิง อำเภอพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 7

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนอยุธยาอนุสรณ์

ประวัติการศึกษา

- | | |
|-----------|--|
| พ.ศ. 2513 | มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนสุนทรวิทยา
อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา |
| พ.ศ. 2515 | ป.กศ.ต้น จากวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา |
| พ.ศ. 2517 | ป.กศ.สูง (อุตสาหกรรมศิลป์) จากวิทยาลัยครูพระนคร |
| พ.ศ. 2522 | กศ.บ. (วิชาเอกวิทยาศาสตร์)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน |
| พ.ศ. 2542 | กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา)
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |

ความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม
เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

บทคัดย่อ
ของ
พระศักดิ์ จันทร์สำราญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
เมษายน 2542

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 12 ด้าน ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง การมองโลกในแง่ดี การเป็นผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้รอบตัว มนุษยสัมพันธ์ ความยืดหยุ่นในการทำงาน การยอมรับในข้อเสนอแนะ ความมุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จ การหวังผลกำไร ความมานะอดทน และมองการณ์ไกล และเพื่อเสนอรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 120 คน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนในจังหวัดต่าง ๆ จำนวน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลพบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และอุทัยธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วยการประเมินคุณลักษณะที่เป็นความต้องการพัฒนาของครูช่างอุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 12 ด้าน รวมทั้งสิ้น 48 ข้อ แบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขออนุญาตสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดทุกจังหวัดในเขตการศึกษา 6 เพื่อแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างและส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างโดยทางไปรษณีย์ จำนวน 120 ฉบับ ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 เดือน กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืน จำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^x กำหนดเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

ครูช่างอุตสาหกรรมมีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของครูช่างอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก มีความต้องการพัฒนาคุณลักษณะทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความมุ่งมั่นในงานตนจนสำเร็จ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านการยอมรับข้อเสนอแนะของผู้อื่น ด้านการเป็นผู้นำ ด้านความมานะอดทน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองการณ์ไกล ด้านความรู้ความสามารถ

รอบตัว ด้านการยืดหยุ่นในการทำงาน ด้านการมองโลกในแง่ดี และด้านหวังผลกำไร
ตามลำดับ

NEEDS FOR CHARACTERISTIC DEVELOPMENT OF
SECONDARY SCHOOL INDUSTRIAL TEACHERS UNDER
THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION IN EDUCATIONAL
REGION VI TO PROMOTE SELF - RUN BUSINESS

AN ABSTRACT
BY
PERASAK CHANSOMRAN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Industrial Education
at Srinakharinwirot University
April 1999

The objective of this research were to study the needs for developing the characteristics of industrialized technical teachers and to support the independent careers in secondary school under the department of general education at educational region 6. In 12 dimensions : self - confidence , an optimism , leadership , creativity , world - wide knowledge human relation ; Flexibility in work, acceptance of other suggestions, work accomplishment, profit expectation, torturing in work and good visions in addition to those, it were to present the forms of developing the characteristics of industrial technical teacher and fo support the independent careers.

The sample groups were industrialized technical teacher 120 samples out of secondary schools under the department of general education at educational region 6 in 7 provinces : Lopburi , Chainart Ayudhdhaya , Saraburi , Singhburi, Angthong and Utaithani.

The questionnaire was in the form of 5 levels. Each questionnaire was compose of the evaluation of characters that were needs for developing of industrialized technical Teachers and supporting for independent careers in 12 demensions. therefore they were altogether 48 parts. This questionnaire had an alphi coefficient of 0.94.

In collecting the data, the questionnaire was send to sampling groups and got bakh about 100%.

The study used a computer with SPSS/X in analysing and calculating percentage, mean and standard deviation.

The study found that the industrialized technical teacher needed to develop the characteristics of their own to support independent carrers in secondary school under the department of general education at education region 6 mostly in the satisfied level and need to develop every characteristics in the satisfied level. The very listed in the accendering respectively as follows : self accomplishment , human relation, self confidence, acceptance of other suggestions, leadership, torturing in work, creativity, good visions, world - wide knowledge, flexibility in work, optimissm and profit expectation.